

ИЗВЕШТАЈ
о самовредновању и оцењивању квалитета
новог студијског програма основних академских студија

ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА

Високошколска јединица без својства правног лица ван седишта,
Ниш

Београд, 2024.

САДРЖАЈ

Увод

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Стандард 15: Квалитет докторских студија

На основу Статута Високе школе за пословну економију и предузетништво и Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета, Комисија за обезбеђење квалитета, на седници одржаној 27.08.2024. године, донела је Извештај о самовредновању новог студијског програма основних академских студија Пословна економија. Извештај је усвојило Наставно веће на седници 09.09.2024. године.

Увод

Од почетка школске 2023/2024 године Установа је започела са припремом документације за акредитацију новог студијског програма **основних академских студија *Пословна економија***, на српском језику, у образовно-научном пољу Друштвено хуманистичких наука, научна област Економске науке, у трајању од 3 године, са обимом студија од 180 ЕСПБ чијим завршетком студенти стичу звање - економиста. Планирано је подношење захтева за акредитацију овог студијског програма за 55 студената и његову реализацију у ВШЈ Ниш.

Поступак самовредновања новог студијског програма основних академских студија Пословна економија, у трогодишњем трајању, спроведен је у складу са:

- Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма који је донео Национални савет за високо образовање ("Сл. гласник РС" бр: 13/19),
- Упутствима за припрему документације за извештај о самовредновању и оцењивању квалитета високошколских установа и студијских програма објављених на сајту Националног тела за акредитацију на веб страници www.nat.rs, и
- Правилником за самовредновање и оцењивање квалитета - пречишћен текст бр. А602 од 28.12.2022. године, општим актом Високе школе за пословну економију и предузетништво.

Поступак самовредновања новог студијског програма Установа спроводи у складу са наведеним Стандардима и Упутством за припрему самовредновања (тачка 1.3) на основу чега сачињава Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета студијског програма и то:

- Стандард 4 - Квалитет студијских програма,
- Стандард 7 - Квалитет наставника и сарадника,
- Стандард 9 - Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса,
- Стандард 10 - Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке,
- Стандард 11- Квалитет простора и опреме,
- Стандард 13 - Улога студената у самовредновању и провери квалитета,
- Стандард 14 - Систематско праћење и периодична провера квалитета.

Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета студијског програма основних академских студија под називом Пословна економија је припремљен за потребе акредитације овог студијског програма.

Извештај о самовредновању сачинила је Комисија за обезбеђење квалитета коју је именovalo Наставно веће Установе, Одлука бр: А-727 од 18.09.2023. године, у саставу:

1. др Александра Јовановић, председник из реда наставног особља;
2. др Љиљана Димитријевић, члан из реда наставног особља;

3. др Милан Драгић, члан из реда наставног особља;
4. др Ненад Равић, члан из реда наставног особља;
5. Ђорђе Спасојевић, члан из реда сарадника;
6. Дијана Божовић, из реда ненаставног особља члан;
7. Вукашин Спасић из Београда, члан из реда студената;
8. Славка Станимировић из Лознице, члан из реда студената;
9. Дарко Милојевић из Јагодине, члан из реда студената

Оцена испуњености сваког напред наведеног појединачног стандарда квалитета дата је у даљем тексту овог Извештаја, у коме су у оквиру сваког стандарда посебно обрађени следећи аспекти: Опис тренутне ситуације; Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања; Анализа слабости и повољних елемената; Предлози за побољшање и планиране мере. Опис, анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања у оквиру сваког дела стандарда приказана је као анализа испуњених мера за побољшања квалитета стандарда предложених у оквиру Извештаја о самовредновању Установе за период 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 и на основу извештаја директора других носиоца активности предложених мера као и релевантних података.

Анализа слабости и повољних елемената свих стандарда анализираних приликом самовредновања овог студијског програма обављена је у два корака:

1) У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (Strengths / Снаге; Weaknesses / Слабости; Opportunities / Могућности; Threats / Опасности.

2) У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

За сваки стандард су приложене одговарајуће табеле и прилози који документују испуњеност стандарда.

Извештај о самовредновању студијског програма ОАС Пословна економија и друге податке од значаја за оцену квалитета програма, Висока школа за пословну економију и предузетништво (у даљем тексту: Установа) доставља Националном акредитационом телу у оквиру документације за акредитацију.

Установа објављује Извештај о самовредновању студијског програма на својој интернет страници: www.vseper.edu.rs.

Стандард 4: Квалитет студијског програма

1. (Установа наводи све студијске програме свих нивоа које је акредитовала као Такође, у оквиру Прилога 4.3 прилаже и одлуке о акредитацији).

Студијски програми Установе

Установа је добила акредитацију следећих студијских програма на основним и програма на мастер студијама:

- ОАС Финансије, банкарство и осигурање, 240 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
- ОАС Пословна економија и предузетништво, 180 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
- ОАС Пословна економија и предузетништво, студије на даљину на српском језику, 180 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
- ОАС Пословна економија и предузетништво ВШЈ Лозница, 180 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
- Пословна економија и предузетништво ВШЈ Јагодина, 180 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
- ОАС Пословна економија и предузетништво ВШЈ Чачак, 180 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
- ОАС Право, 240 ЕСПБ (ДХП, област правне науке)
- ОАС Пословна економија и предузетништво, студије на даљину на српском језику, 180 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
- МАС Финансије, банкарство и осигурање, 60 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
- МАС Пословна економија и предузетништво, 120 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
- МАС Пословна економија и предузетништво- студије на даљину на српском и енглеском језику, 120 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)

Установа је систематично и ефективно планирала, спроводила, надгледала, вредновала и унапредила квалитет студијских програма у складу са савременим достигнућима у области економских и правних наука, смањила број студијских програма, осавременила и модификовала структуру студијских и добила акредитацију за следеће студијске програме:

Основних академских студија

- ОАС Пословна економија, Модул 1 Финансије, банкарство и осигурање, Модул 2 Пословна економија и предузетништво 240 ЕСПБ (ДХП, област економске науке) - Уверење о акредитацији студијског програма Основних академских студија: Пословна економија (2 модула) – број: 612-00223/9/2021-03, од 18.01.2022.
- ОАС Пословна економија и предузетништво ВШЈ Јагодина, 180 ЕСПБ (ДХП, област економске науке) - Уверење о акредитацији студијског програма Основних академских студија Пословна економија и предузетништво у ВЈ Јагодина - број 612-00-00222/88/2021-03 од 20.01.2022.
- ОАС Пословна економија и предузетништво ВШЈ Лозница, 180 ЕСПБ (ДХП, област економске науке) - Уверење о акредитацији студијског програма Основних академских студија Пословна економија и предузетништво у ВЈ Лозница - број 612-00-00225/9/2021-03 од 27.01.2022.
- ОАС Право, 240 ЕСПБ (ДХП, област правне науке) - Уверење о акредитацији студијског програма Основних академских студија: Право - број: 612-00-00019/9/2023-03 од 27.06.2023.

Мастер академских студија

- МАС Пословна економија и предузетништво, 60 ЕСПБ (ДХП, област економске науке) - Уверење о акредитацији Студијског програма Мастер академских студија – Пословна економија и предузетништво 612-00221/9/2024-03, од 18.01.2022

Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању донело је Уверење о акредитацији високошколске установе Високе школе за пословну економију и предузетништво - број: 612-00221/9/2021-03, од 18.01.2022

Установа има успостављен систем менаџмента квалитетом по захтевима *SRPS ISO 9001:2015* о чему поседује сертификат.

а) Опис тренутног стања

Студијски програм ОАС Пословна економија, у образовно-научном пољу Друштвено хуманистичких наука, научна област Економске науке, у трајању од 3 године, са обимом студија од 180 ЕСПБ, чијим завршетком студенти стичу звање – економиста, садржи све елементе утврђене Законом о високом образовању, Стандардима за акредитацију студијских програма, Статутом, Правилником за самовредновање и оцењивање квалитета и другим општим актима Установе. Конципиран је као повезана и усклађена целина која обухвата циљеве, структуру и садржај студијског програма, политику и процедуру уписа студената, методе учења и начин провере знања, исходе учења и компетенције студената.

Завршетком студијског програма студент стиче звање – економиста.

Квалитет студијског програма ОАС Пословна економија, као и студијских програма који се реализују на Високој школи за пословну економију и предузетништво (у даљем тексту Установа), се оцењује у складу са Стандардима за обезбеђење квалитета прописаним од стране Националног савета за високо образовање којима су дефинисани критеријуми за обезбеђење њиховог квалитета и општим актом Установе - Правилником за самовредновање и оцењивање квалитета.

Студијски програм је дефинисан тако да у потпуности задовољава критеријуме и ниво квалитета у складу са Стандардом 4: Квалитет студијског програма.

4.1. Квалитет студијског програма обезбеђен је успостављањем циља студијског програма, структуре студијског програма, радног оптерећења студената. У току реализације студијског програма његов квалитет обезбедиће се а) редовном и систематском провером наведених елемената, б) по потреби, кроз осавремењивање садржаја и в) сталним прикупљањем информација о квалитету програма од интерних субјеката самовредновања као и екстерних субјеката и одговарајућих друштвених институција.

1) Циљ студијског програма је стицање теоријско-методолошких и практичних економских знања у области пословне економије и примену знања кроз креативно решавање проблема и доношење стратегијско-оперативних одлука у пословању различитих привредних организација, јавног сектора и непрофитних организација. Пратећи захтеве тржишта рада и привредног развоја циљ овог студијског програма је да студенти стекну неопходна функционална знања о начину рада и структури пословних организација, како би на адекватан начин обављали послове у оквиру пословних организација. Циљ овог студијског програма је и оспособљавање студената за наставак школовања. Завршени програм ових основних студија квалификује студента за наставак студија на двогодишњим мастер програмима у земљи и шире, као и за перманентно учење током живота.

Циљ студијског програма је заснован на дугорочној оријентацији Установе у обављању образовне, научно-истраживачке и стручне делатности, која треба да задовољи привредне и друштвене потребе за високо образованим кадром. Циљ студијског програма усклађен је са основним циљевима Установе: висок квалитет процеса студија кроз образовање будућних економиста, које укључује постизање компетенција, креативних способности и овладавање практичним вештинама за професионално и одговорно обављање послова струке.

2) Структура студијског програма је усаглашена са европским стандардима, обухвата све потребне елементе студијског програма: распоред обавезних и изборних предмета по семестрима, број часова активне наставе, број ЕСПБ бодова, категоризацију предмета и друге податке. Студијски програм траје 3 године, 6 семестара по 15 седмица. Састоји се од 24 наставних предмета, Стручне праксе, Предмета завршног рада и Завршног рада. На првој години студија изучава се 8 обавезних наставних предмета, на другој години се изучава 8 наставних предмета од којих је 7 обавезних и 1 изборни предмет од 2 понуђена. На трећој години се изучавају 4 обавезна и 4 изборна предмета од 8 понуђених. Стручна пракса, Предмет завршног рада и Завршни рад су обавезни и улазе у укупан број бодова. Стручна пракса предвиђена је у трајању од 90 часова, која се реализује у предузећима, финансијским институцијама, јавним институцијама и другим врстама организација. Установа има

потписане споразуме о сарадњи и реализацији стручне праксе (Прилог 4.4) са тенденцијом проширења установа у којој ће студенти обављати стручну праксу. Завршни рад је обавезан на студијском програму.

Структура курикулума са листом обавезних и изборних предмета је конципирана тако да су предмети у директној функцији остваривања циљева програма. Садржај програма, листа обавезних и изборних подручја, начин извођења, потребно време, предуслови за упис појединих предмета, бодовна вредност предмета, Стручне праксе, Предмета завршног рада и Завршног рада одређени су у Књизи предмета.

У спецификацијама предмета су дати описи за све предмете, дефинисани назив, година и семестар студија, број ЕСПБ бодова, име наставника, циљ предмета са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, садржај предмета, препоручена литература, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања и други подаци.

У структури студијског програма испоштован је Стандард о заступљености групе предмета по типовима у односу на укупан број ЕСПБ бодова:

- 23 ЕСПБ или 12,78% ЕСПБ кредита академско-општеобразовних предмета,
- 37 ЕСПБ или 20,56% ЕСПБ кредита теоријско-методолошких предмета,
- 65,00 ЕСПБ или 36,11% ЕСПБ кредита научно-стручних односно
- 55,00 ЕСПБ или 30,56% ЕСПБ кредита стручно-апликативних предмета (укључујући Предмет завршног рада, Завршни рад и Стручну праксу).

3) Радно оптерећење студената мерено бројем ЕСПБ бодова.

Сваки појединачни предмет студијског програма има одређен број ЕСПБ бодова које студент остварује када са успехом положи испит. Број ЕСПБ бодова утврђен је на основу укупног радног оптерећења студената у савлађивању одређеног предмета и постизању дефинисаних исхода учења. За сваки предмет наставници и сарадници су исказали радно оптерећење студената кроз број сати потребних за савладавање програма.

У складу са чланом 4. Правилника о правилима студија, утврђен је ниво расподеле радног оптерећења студената у оквиру сваког предмета у студијском програму мерен бројем ЕСПБ бодова, у складу са европским системом преноса бодова који представља јединствен систем квантитативног вредновања уложеног рада у стицање знања, способности и вештина (исходи учења) предвиђених како студијским програмом тако и сваким предметом у оквиру тог програма.

Сваки предмет студијског програма исказан је бројем ЕСПБ бодова, а обим студија изражаен је укупним бројем ЕСПБ бодова. Број ЕСПБ бодова приписан предмету представља израз укупног ангажовања студента.

Један бод одговара 25-30 сати рада студента, а студент ради просечно 40 сати недељно. Збир од 60 ЕСПБ бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у обиму од 40-часовне радне недеље током једне школске године

Процену радног оптерећења студената потребног за постизање очекиваних исхода учења извршена је на основу оптерећења студената у погледу додељених ЕСПБ. Ова процена омогућена је и предвиђањем анкете по Обрасцу 2 намењеном актуелним студентима и питања предвиђеног у оквиру ове анкете: Расподела оптерећења на предмету у оквиру ЕСПБ бодова је правилна.

Силабусима предмета су одређене методе за проверу постигнућа студената - предвиђена је писмена и усмена провера постигнућа: а) писмена провера постигнућа: оцењивање писменог испита, континуирано оцењивање - колоквијуми, оцењивање тестова, есеја и семинарских радова и др. Ативности и б) усмена провера постигнућа која је предвиђена у случају оцењивања на усменом испиту, оцењивање активности - дискусије, оцењивање специфичних комуникацијских вештина и оцена доприноса тимском раду. Избор методе испитивања зависи од предмета и области којој предмет припада као што су: колоквијуми, семинарски радови, писмени испит, усмени испит и др. За сваки појединачни предмет, у књизи предмета предвиђене су методе испитивања. Поменути методама провере оцењује се степен савладавања постигнућа студената, *кроз проверу сваке од активности студента.*

Оцењивање студената врши се непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита. Студент савлађује студијски програм полагањем испита чиме стиче одређени број ЕСПБ бодова.

4) *Исходи и стурчност које студенти добијају када заврше основне академске студије Пословна економија.*

Студијски програм има дефинисане исходе образовања. Исходи образовања у оквиру студијског програма засновани су на исходима учења студијског програма.

При изради курикулума студијског програма ОАС *Пословна економија*, се водило рачуна о циљевима, структури, садржају и исходима учења и квантитативном приказивању оптерећења студената кроз ЕСПБ бодове. Студијски програм је креиран тако да су исходи учења у складу са нивоом студија. Исходи учења на сваком предмету су дефинисани и усаглашени са са исходима студијског програма. Исходи учења на појединачним предметима упућују на знања и вештине које ће студент стећи, а чему ће допринети обављање стручне праксе која је обавезна и носи одређен број ЕСПБ бодова.

Исходи учења на студијском програму су базирани на дескрипторима квалификација у складу са Националном оквиром квалификација (НОКС) и Законом о националном оквиру квалификација Републике Србије: шести ниво, подниво један (ниво 6.1) који се стиче завршавањем основних академских студија обима од најмање 180 ЕСПБ бодова.

Исходи учења на студијском програму су усклађени са потребама тржишта рада, даљег образовања, са исходима сличних високошколских установа у земљи и ЕУ кроз компатибилност студијског програма ОАС *Пословна економија*.

Исход процеса учења су компетентни економисти, стручњаци који су оспособљени за рад у све захтевнијим условима привређивања и који задовољавају реалне потребе тржишта рада за кадровима овог профила у нашој земљи и шире.

Установа је успоставила **склад између наставних метода, исхода учења и критеријума** оцењивања. На бази исхода учења, а у складу са циљевима и сврхом студијског програма дефинисани су предмети, односно дефинисани су исходи учења сваког од предмета. Исоходе учења сваког предмета дефинисали су наставници. Приликом креирања силабуса предмета полазну основу чинели су исходи учења те је у складу са тим дефинисан: садржај предмета, потребна основна и допунска литература - посебно су препоручена новија издања, наставне методе, поступци за проверу знања и систем оцењивања и процењено је радно оптерећење студената за сваки конкретан предмет у ЕСПБ бодовима. Наставне методе и поступци за проверу знања одређени су у складу са утврђеним исходима. Предвиђено је континуирано праћење успешности студента у савлађивању садржаја и њено изражавање у поенима.

Усаглашеност наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања је видљива у силабусима сваког појединачног предмета. Методе извођења наставе су орјентисане ка учењу студената. Систем оцењивања је заснован на мерењу исхода учења у складу са спецификацијама (силабусима) предмета и циљем да се оствари висок квалитет знања код студената. У том циљу предвиђено је да се у реализацији наставе на предавањима и вежбама користе интерактивне методе рада, писање семинарских радова, тимски рад, консултације, и др.

Како се ради о акредитацији трогодишњих студија, у складу с тим, предвиђено је да се настава изводи континуирано током 6 семестара, према Плану извођења наставе који се сачињава за сваку школску годину, сагласно члану 5 Правника о правилима студија усваја Наставно веће. Планом извођења наставе (као што је то случај планирања извођења наставе акредитованих студијских програма који се реализују у Установи) утврђују се: облици извођења наставе; почетак и завршетак, као и временски распоред извођења наставе; термини испитних рокова; и остале важне чињенице за уредно извођење наставе.

Облици наставе који се спроводе у Установи (предвиђена је и планирана њихова примена и у случају извођења наставе и реализације овог новог студијског програма) зависе од типа наставе: активна настава, консултације, самостални рад студената, колоквијуми, семинари, испити, израда завршног рада итд. Сви облици наставе, провере знања и вештина одржавају се/одржаће се према унапред утврђеним предиспитним обавезама и завршним испитним захтевима за сваки предмет. Активна настава се остварује кроз предавања и вежбе. Предавања, вежбе и консултације се одржавају сваке недеље у семестру према утврђеном распореду наставе. Настава је интерактивног карактера и обавезно укључује примере из праксе, подстиче студенте на размишљање, дискусију и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања.

Значајно за студенте су и консултације-Студентима су обезбеђене консултације за израду семинарских радова, припрему испита, полагање колоквијума итд. Студенту је омогућено да се

консултује са предметним наставником у време предвиђено за консултације и путем Интернета.

Садржај предавања сваког предмета дат је у плану рада на предмету који наставници припремају у складу са дефинисаним садржајем предмета дефинисаним силабусом (књигом предмета). Силабусом је предвиђено: вредновање предиспитних обавеза кроз активност и присутност настави, колоквијуме, семинарске и практичне радове; испит се састоји од предиспитних обавеза и завршног испита и вреднује са највише 100 поена (члан 27, *Правилник о правилима студија*).

Склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања успостављен је тако што су у силабусима сваког предмета дефинисане методе наставе оријентисане ка учењу студената и систему оцењивања који је заснован на мерењу исхода учења. (*Установа прилаже табелу мапирања предмета као помоћ за стицање увида у то како су програмски*

исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета који су дефинисани програмом)

У циљу мерења усаглашености исхода учења по предметима са исходима учења студијског програма анализиран је степен покривености исхода учења обавезним предметима. Мапирањем предмета добијена је прецизна слику о усаглашености, покривености исхода учења обавезним предметима који су дефинисани студијским програмом. **Мапирањем предмета** утврђено је да су а) исходи студијског програма у високом степену покривени обавезним предметима; б) постојање везе између општих способности и компетенција и академско-општеобразовних и теријско методолошких предмета, и в) везе између предметно специфичних компетенција и научно-стручних и стручно апликативних предмета..

На конкретном примеру предмета *Менаџмент*, Установа описује све активности учења потребне за достизање очекиваних исхода учења (време проведено на активностима које директно води наставно особље, време проведено у самосталном раду, на обавезној стручној пракси, време потребно за припрему за проверу знања и време обухваћено самом провером знања), кроз удео ових активности у укупној вредности ЕСПБ за дати предмет.

Научно поље	Друштвено-хуманистичке науке	
Научна област	Економске науке	
Ужа научна област	Економија, финансије и банкарство	
Студијски програм	Пословна економија и предузетништво	
Назив предмета	Менаџмент	
Статус предмета	Обавезни	
Број ЕСПБ	8	
	Активности	Време у сатима укупно
Број часова активне наставе (недељни фонд)	3+2=5 - предавања 3 часа = 2,25 сати - вежбе 2 часа = 1,5 сати	1 час = 45мин = 0,75 сати 5 × 0,75 = 3,75 сати 3,75×15 недеља = 56,25 сати
Време проведено у самосталном раду	- припремање за часове читање обавезне литературе - израда семинарског рада	2 сата × 15 недеља = 30 сати 1 сат × 15 недеља = 15 сати
Време проведено на обавезној стручној пракси	- обавезна стручна пракса	2 сата x 15 недеља = 30 сати
Време проведено за припрему и проверу знања	- Усмено презентовање семинарског рада - Први колоквијум - Други колоквијум - Завршни испит	0,25 сати 20 сати 20 сати 25 сати
Укупан број сати		201,25 сати $201,25/8 = 25,156$ потребних сати за савладавање 1 ЕСПБ на ст.програму
Укупан број сати у ЕСПБ		8
Остварени исходи учења		Исход предмета су усвојена теоријска знања и <i>оспособљеност</i> студента за <i>разумевање</i> основних категорија менаџмент процеса и менаџерске делатности; <i>оспособљеност</i> и усвојена знања <i>ивештинеза</i> остваривање организационих циљева кроз процес ангажовања и управљања ресурсима у профитабилним и непрофитабилним организацијама, <i>оспособљеност</i> за тимско деловање у дијагностицирању и решавању менаџерских проблема; <i>овладавање вештинама</i> пословне комуникације и решавању конфликта у пословној пракси; <i>оспособљеност</i> за иновативно и креативно размишљање и доношење одлука везано за промене у складу за тржишним условима, односно вођење–управљање компанијама зависно од њеног облика индивидуално (предузетници) или тимски рад.

7. (Високошколска установа документује да је процена оптерећења студената неопходног

4.2 Високошколска установа има утврђене поступке за одобравање, праћење и контролу програма студија

Праћење критеријума и нивоа квалитета студијског програма обезбеђени су Правилником за самовредновање и оцењивање квалитета (у даљем тексту: Правилника), чланови 27 до 36. Примена Правилника у погледу самовредновања Установе и акредитованих студијских програма које реализују потврђена је досадашњом провером квалитета, самовредновањем и усвојеним годишњим Извештајима о самовредновању Установе и студијских програма.

У поступку оцене квалитета студијског програма ОАС *Пословна економија*, Установа је у потпуности применила Упутства за примену Стандарда 4: *Квалитет студијског програма* од тачке 4.1 до тачке 4.7, на основу Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета (у даљем тексту Правилника): члан 28 (тачка 4.1), члан 29, (тачка 4.2), члан 30 (тачка 4.3), члан 31 и члан 34 (тачке 4.4), члан 28, 32, 33 (тачка 4.5), члан 32 став 1 (тачка-4.6), члан 32 став 2 (тачка 4.7).

Начин праћења квалитета студијских програма, поступак њиховог одобравања и процедуре за праћење успешности студијских програма којима је прецизирана одговорност и надлежност органа и појединаца за њихово унапређење, као и редовна и периодична евалуација су прописани Правилником и то: члан 36, тачка 1-3 (тачка 4.1), члан 36, тачка 9, (тачка 4.2), члан 36 тачка 4 и 5 (тачка 4.3) члан 36, тачка 6 и 7 (тачка 4.4), члан 36 тачка 10 (тачка 4.5), члан 36 тачка 11 (тачке 4.6), члан 36 тачка 12 (тачка 4.7). Сходно Правилнику:

- **Механизми за праћење квалитета** студијских програма су ближе разрађени Правилником, члан 36.
- Формално правна процедура за **одобравање студијског програма** реализује се у складу са Правилником, члан 36. тачка 8. Одобравање студијских програма.
- Формално правна процедура за праћење успешности програма *се* реализује у складу са Правилником, члан 36. тачка 9. **Праћење и контрола студијских програма.**
- Процедура за **праћење успешности студијских програма** се реализује у складу са Правилником, према члановима 33 и 34, као и на основу члана 36. тачке 1. до 12., којима је прецизирана одговорност и надлежност органа и појединаца за њихово унапређење, као и редовну и периодичну евалуација.

Правилником је утврђена одговорност Т.1. Високошколска установа описује механизме праћења квалитета студијских програма (нпр. формално-правну процедуру за одобравање програма квалитета студијских програма, на пример одобравањастудијског програма)процедуре за праћење успешности програма и утврђену одговорност за

Менаџмент квалитета студијског програма (одобравање, праћење, контролисање, оцењивање и предлагање корективних мера) спроводе следећи субјекти за обезбеђење квалитета: Наставно веће, Комисија, директор, наставници и сарадници, студенти као и представници екстерних заинтересованих страна (Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација) путем поступака прописаних овим Правилником.

4.3 Установа је је формално правно утврдила могућност **редовног прибављања повратних информација од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација** тиме што су, саставни део Правилника за спровођење квалитета, следећи обрасци:

- О9 формулар: Информација о запошљавању дипломаца који попуњава Национална служба за запошљавање,
- О10Мишљење о запосленом у привредном субјекту у погледу исхода његових студија који попуњава послодавац.

Прибављању ових информација доприноси и успостављено тело Савет послодаваца.

Установа има праксу редовног прибављања (прибављања током читаве пколске године) повратних информација од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других

одговарајућих организација о квалитету студија и својих студијских програма, што се потврђује досадашњим Процена релевантности студијских програма за тржиште рада (локално, државно, међународно), као и постигнућа дипломаца у каснијем професионалном развоју се спроводи кроз оцене испуњености стандарда квалитета студијског програма, што се презентује у годишњим извештајима о самовредновању и оцењивању квалитета Установе и студијских програма и Анализама резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца које су саставни део ових извештаја.

Установа омогућава **везу са својим дипломцима**, посебно због потребе оцене студијских програма који су они завршили, сазнања о њиховом запошљавању, послодавцима, формирањем мреже Алумни асоцијације. Установа има успостављену базу Алумни, у коју се уносе подаци о свршеним студентима као. Сви свршени студенти, непосредно по дипломирању попуњавају Алумни анкету, којом оцењују студијски програм који су завршили, и којом се испитује њихов став да постану члан мреже Асоцијација алумни ВШПЕП.

Комуникација са свршеним студентима се остварује путем e-mail адресе www.vspcr.edu.rs, телефона и facebook странице Установе www.facebook.com/PEPBeograd.

4.4. Високошколска установа обезбеђује студентима учешће у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма

У процесу обезбеђења квалитета студијских програма Статутом студентског парламента чланом 4. став 1. тачке 4, 5, 7 и 9, а у складу са Статутом Установе, предвиђено је учешће студената представника Студентског парламента у раду Савета Установе, Наставног већа и Комисије за обезбеђење квалитета. Тиме је остварена могућност да студенти, преко представника утичу на процесе праћења, контроле и унапређења квалитета студијских програма и учествују у процесу разматрања питања и спровођења активности у вези са обезбеђењем и оценом квалитета наставе, и реформом студијских програма.

Сагласно члану 36. тачка 6 Правилника Установа организује прикупљање мишљења:

1) актуелних студената о квалитету студијског програма кроз оцене садржаја сваког предмета путем анкете (Образац 2), чиме се омогућава учешће свих студената у оцењивању и осигурању квалитета студијског програма и

2) анкетирања свршених студената (Образац 8, који је саставни део прилога Правилника).

Анкетирање је анонимно са циљем да се анкетираним студентима обезбеди потпуна слобода у изражавању својих ставова и мишљења о квалитету наставе и студијском програму.

Са резултатима студентске евалуације упознају се сви чланови Наставног већа, студенти и шира јавност.

4.5 Установа обезбеђује упоредивост курикулума студијског програма Пословна економија са курикулумима одговарајућих акредитованих студијских програма страних високошколских установа у европском образовном простору:

1. Technical University Ostrava, Czech Republic

Faculty of Economics, undergraduate study programme - Business Administration

2. Univerza v Mariboru, Ekonomsko poslovna fakulteta, Slovenia

Univerzitetni študijski program 1. stopnje - *Ekonomske in poslovne vede-usmeritvo Podjetništvo*

3. University of Ljubljana, Slovenia

School of economics and business, undergraduate programme *Business Economics*

4. **Sveučilište Jurja Dobrile, Pula, Hrvatska**, Fakultet ekonomije i turizma „dr Mijo Mijović“, preddiplomski sveučilišni studij Poslovna ekonomija – *Menadžment i preduzetništvo*,

5. Sveučilište Libertas, Zagreb, Hrvatska

preddiplomski sveučilišni studij – *Poslovna ekonomija*

Установа настоји да **унапређење и континуирано осавремењивање постојећих студијских програма заснива на развоју науке и новим захтевима који се постављају пред дате образовне профиле.**

Нови студијски студијски програм основних академских студија Пословна економија (ОАС, 180 ЕСПБ) је креиран у складу са са исказаним интересовањем студената и напором Установе да

унапреди квалитет студијских програма. Досадашњим активностима у Установи и самовредновањем студијских програма, а тиме и редовним анализирањем курикулума, омогућено је њихово осавременавање, што потврђују акредитовани осавременени студијски програми који се реализују у Установи.

4.6 Поред циљева студијског програма наведених у тачки 4. 1 циљ ОАС Пословна економија је развој самог студијског програма кроз праћење достигнућа у пословној пракси и теорији, као и праћења утицаја на привредни развој земље преко знања, вештина и стваралачких компетенција свршених студената. Успостављање оваквог циља довело је до тога да је посебна пажња посвећена креирању истраживачког рада и других облика наставе (стручна пракса, семинарски радови и др.). Циљ ових облика наставе је да на овај начин осмишљен курикулум студијског програма **подстиче студенте на стваралачки начин размишљања, на дедуктивни начин истраживања, као и примену тих знања и вештина у практичне сврхе.**

4.7 Услови и поступци који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе студија првог степена, утврђени су Правилником о студијама и Студијским програмом. Установа је у складу са чланом 36 тачка 12 Правилника, у поступку припреме за акредитацију овог програма проверила и утврдила да су услови и поступци за завршавање студија и добијање дипломе **прецизно дефинисани и усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитованих студијског програма.**

Услови и поступци завршетка студија и добијања дипломе одговарајућег нивоа студија биће доступни су јавности, нарочито на интернет страници, по добијању акредитације за студијски програм ОАС Пословна економија, а пре реализације истог која је предвиђена за школску 2025/2026 годину.

Наставницима и студентима омогућено је упознавање са дефинисаним захтевима које завршни рад треба да испуни, посебно у погледу академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања. Студентима је омогућено упознавање са овим захтевима кроз предмет Завршни рад. Ова могућност потврђена је чињеницом да су на интернет страници доступни документи којим су дефинисани захтеви и поступци у погледу завршног рада и његове одбране:

- Правилник о поступку припреме, пријаве, израде и одбране завршног рада студента,
- Инструкције за писање стручних и научних радова,
- Протокол одбране завршног рада.

б) Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања у вези са стандардом 4 могућа је у оквиру овог Извештаја само на нивоу Установе, зато што се за студијски програм ОАС Пословна економија, који је предмет контроле и самовредновања, подноси захтев за акредитацију те се исти не реализује.

Самовредновањем студијских програма који се реализују у Установи утврђено је:

- Установа редовно и систематски евалуира квалитет (циљеве, структуру, садржај, радно оптерећење, исходе и стручност студената);
- Установа има институционални оквир за одобравање, праћење и контролу студијског програма;
- Установа редовно прибавља повратне информације од дипломираних студената и послодаваца о квалитету студијског програма;
- Установа укључује студенте у процес евалуације и на бази прикупљених података осавременује студијске програме;
- Курикулум студијских програма који се реализују у установи подстиче студенте на стваралачки и научно-истраживачки начин размишљања и примену стечених знања и вештина у пракси;
- Студенти су упознати са условима и постипцима за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања.

Анализом испуњености предложених мера побољшања квалитета стандарда 4 у оквиру Извештаја о самовредновању Установе за период 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 и на основу извештаја директора и других носиоца активности, утврђена је испуњеност следећих мера:

- Континуирано су праћени и усклађивани студијски програми са светским трендовима образовања у области права и економије.

- Спроведено је редовно анкетање студената (крај семестра и крај школске године) и чешће анкетање њихових послодаваца о квалитету знања стеченог током студија и адекватности стеченог знања за рад у пракси.
- Свршени студенти су информисани и подстицано је њихово учлањење у Алумни клуб и интензивирана је активности између Алумни асоцијације и Установе.
- Део предавања посвећен је примерима, задацима и другим облицима практичне примене теоријског знања.
- Студенти су информисани о значају њиховог континуираног рада и реализацији предиспитних обавеза.
- Интензивирана је постојећа сарадња Установе са адвокатским канцеларијама, правосудним, привредним и јавним институцијама и закључивани су нови споразуме и протоколи о пословно-техничкој сарадњи и реализацији стручне праксе студената.

в) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT) анализа

На основу свих расположивих података који су прикупљени у поступку самовредновања Комисија за квалитет је извршила SWOT анализу. Циљ израде SWOT анализе је сагледавање и сучељавање снага, слабости, шанси и претњи (снаге и слабости су чиниоци унутар Установе, док су шансе и претње чиниоци који делују изван Установе, из окружења.)

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Циљ студијског програма је усклађен са циљевима Установе и исходима учења. +++ - Јасна структура студијског програма са јасно дефинисаним садржајем, усаглашена са студијским програмима иностраних установа. +++ - Студијски програм и сваки појединачни предмет на студијском програму има дефинисане исходе учења +++ - За сваки предмет је развијен силабус у којем су дефинисани циљ, исходи учења, садржај предмета, испитна питања, теме за семинарске радове, обавезна и допунска литература, методе извођења наставе и оцењивања на предмету, структура предиспитних обавеза и завршног испита +++ <p>У студијском програму су заступљени сви типови предмета (АО, ТМ, НС, СА) у складу са захтевима Стандарда +++</p> <p>Изборност предмета је у складу са захтевима стандарда +++</p> <p>Исходи учења су у складу са нивоом студија, базирани на дескрипторима квалификација у складу са Националним оквиром квалификација и усаглашени са очекиваним компетенцијама. (+++).</p> <p>Исходи студијског програма су у складу са исходима предмета и захтевима Стандарда +++</p> <p>Висок степен усаглашености ЕСПБ</p>	<p>Opportunities (Могућности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Посета институцијама ради учења вештина економских способности кроз практичне примере. (++) - Сарадња са привредним организацијама и јавним установама ради потписивања споразума о пословно-техничкој сарадњи и реализацији стручне праксе.+++

<p>оптерећења са активностима учења за постизање потребних исхода учења +++ Радно оптерећење студената је у границама европског стандарда +++ Систем оцењивања заснован на мерењу исхода учења+++ Информације о завршном раду и његовој одбрани су доступне на сајту Установе +++ Исказана је структура ЕСПБ - време које студент проводи на предавањима и вежбама и у самосталном раду +++ Студијски програм је усклађен са иностраним студијским програмима +++ Омогућено учешће студената у оцењивању и осигурању квалитета студијског програма предвиђањем истог Правилником +++ Праћење квалитета студијског програма је дефинисано Правилником ++ Омогућено је спровођење анализа оцене квалитета студијског програма сагласно Правилнику+++</p>	
<p>Weaknesses (Слабости) -Уоквиру анкете студената нема питања да ли у студијски програм треба увести неке нове, савремене предмете, +++ -Анкетирање студената у вези са обављањем обавезне стручне праксе ++</p>	<p>Threats (Претње) –Честе измене законских и подзаконских прописа. +</p>

Полазећи од урађене Анализа слабости и повољних елемената и методом SWOT анализе два одабраних елемената могу се извести следеће констатације.

г) Предлози за побољшање и планиране мере

- *Допунити анкетни образац питањем о увођењу нових предмета.*

Носиоци активности: директор, помоћник директора за наставу, секретар, Комисија за обезбеђење квалитета

- *Увести анкетирање студената у вези са обављањем обавезне стручне праксе предвиђене СП;*

Носиоци активности: директор, помоћник директора за наставу, секретар, Комисија за обезбеђење квалитета

- *Интензивирати постојећу сардању Установе са банкама и другим финансијским институцијама ради склапања уговора/меморандума/протокола о пословно-техничкој сарадњи који би подразумевао могућност да студенти код односних пословних субјеката имају могућност да обављају студентску праксу и ради посета институцијама у циљу учења вештина економских способности кроз практичне примере;*

- Носиоци активности: директор, помоћници директора, менаџер

Закључак

Студијски програм има јасно дефинисане циљеве засноване на бази искустава и савремених иновација и знања у области пословне економије. Сврха студијског програма ОАС Пословна економија јесте образовање економиста компетентних за обављање различитих врста послова у

предузећима и другим организацијама у области и дисциплинама заступљених у студијском програму, спремних да примене стечена знања и преузму активну улогу у пословању привредног сектора у земљи и шире.

Установа је испунила све елементе стандарда 4. Квалитет студијског програма.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења. - *Установа не доставља Прилог 4.1. Студијски програм ОАС Пословна економија је нови студијски програм за који се подноси Захтев за акредитацију*

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца. - *Установа не доставља Прилог 4.2. Студијски програм ОАС Пословна економија је нови студијски програм за који се подноси Захтев за акредитацију*

Прилог 4.3 Одлуке о акредитацијама

Прилог 4.4 Списак потписаних споразума о реализацији стручне праксе

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

а) Опист стања

Установа је обезбедила квалитет наставника и сарадника њиховим пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка. Политика планирања кадрова (наставника и сарадника) усклађена је са стратегијом обезбеђења квалитета у Установи.

Установа обезбеђује квалитет стандарда 7 формално-правним прописивањем општих одредаба о квалитету стандарда 7 члановима 49. до 54. правилника, као и њиховом применом.

Испуњење Стандарда 7, обезбеђен је предвиђеним начинима и поступцима за обезбеђење квалитета наставника и сарадника, од тачке 7.1. до тачке 7.7. Стандарда и упутства за самовредновање квалитета високошколских установа и студијских програма, а што је евидентно из Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета, одредбом члана 55. Правилника. Установа у потпуности примењује Упутства за примену стандарда 7 од тачке 7.1 до тачке 7.7, и то применом одредбе 55. Правилника.

- Тачка 7.1 *Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђени су унапред, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности.* - у оквиру Правилника, члан 55. тачка 1, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника.

- Тачка 7.2 *Високошколска установа се приликом избора наставника и сарадника у звања*

придржава прописаних поступака и услова путем којих оцењује научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника - Установа се при избору звања наставника и сарадника придржава прописа и услова предвиђених законским прописима, стандардима и упутствима, а што је предвиђено у оквиру Правилника, члан 55, тачка 2, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника.

- Тачка 7.3 *Високошколска установа систематски прати, оцењује и подстиче научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника* - је испуњена у оквиру Правилника, члан 55, тачка 3, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника, као и предузетим активностима Установе у вези овог елемента стандарда.

- Тачка 7.4 *Високошколска установа спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка, као и различите врсте усавршавања.* – у оквиру Правилника, члан 55, тачка 4, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника.

- Тачка 7.5 *Високошколска установа обезбеђује наставницима и сарадницима перманентну едукацију и усавршавање, путем студијских боравака, специјализација, учешћа на научним, уметничким и стручним скуповима.* – у оквиру Правилника, члан 55, тачка 5, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника.

- Тачка 7.6 *Високошколска установа при избору и унапређењу наставно-научног, уметничког и стручног кадра посебно вреднује повезаност рада у образовању са радом на пројектима у другим областима привредног и друштвеног живота.* – Елемент квалитета предвиђен тачком 7.6. је испуњен у оквиру Правилника, члан 55, тачка 6, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника.

- Тачка 7.7 *Високошколска установа при избору и унапређењу наставно-научног, уметничког и стручног кадра посебно вреднује педагошке способности наставника и сарадника* - у оквиру Правилника, члан 55, тачка 7, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника.

Високошколска институција показује да је осигурала да наставу врши квалификован и компетентан наставни кадар.

Установа је у складу са Законом о високом образовању, Минималним критеријумима НСВО за стицање звања наставника и сарадника, Правилником о избору у звање и другим општим актима Установе ангажовала у процесу акредитације ОАС Пословна економија, компетентан наставни кадар, на свим предметима студијског програма, што се може видети из Књиге наставника из које је евидентно да наставници имају референце које их чине референтним за реализацију наставе на предметима на којима су распоређени.

Установа врши редовну евалуацију своје политике и процедура везаних за запошљавање и избор наставног кадра. Редовно се врши праћење и евалуација квалитета и компетентности наставног кадра. Ово посебно важи за процедуре избора, именовања, процене, развоја и промоције кадра.

Установа у складу са Правилником, редовно спроводи праћење и евалуацију квалитета и компетентности наставног кадра. Резултати самовредновања саставни су део годишњих Извештаја о самовредновању и оцењивању квалитета Установе - Стандарда 7 - Квалитет наставника и сарадника, елементи квалитета за тачке 1, 2, 3.

Елемент квалитета 1. Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђени су унапред, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности. Овај поступак и услови су предмет периодичне провере и усавршавања. Правилником предвиђен минимални ниво квалитета елемената - поштовање одредби закона и Статута о избору наставника и сарадника у звање и заснивање радног односа, као и доступност стручној и широј јавности свих информација везаних за поступак и услове избора је испуњен. Овај елемент је оцењен на основу: увида у конкурсну документацију за наставнике и сараднике; доступности и видљивости на сајту Установе CV наставника, асистената и сарадника у настави, испоштованих одредби закона и Статута при избору наставника и сарадника у звање и при заснивању радног односа; стручној и широј јавности доступних свих информација везаних за поступак и услове избора, као и испуњености одговарајућих критеријума за избор наставника у звање. Ниво испуњености овог елемента стандарда квалитета оцењен је: квалитет задовољава у потпуности.

Елемент квалитета 2. Установа се приликом избора наставника и сарадника у звање придржава

поступака и услова путем којих оцењује научно стручну и педагошку активност наставника и сарадника, а који су прописани одредбама члана 74 – 76. Закона о високом образовању и чланова 72-78. Статута Установе. Минимални ниво квалитета овог елемента предвиђен Правилником је позитивна оцена о научно-стручној и педагошкој активности наставника и сарадника.

Комисија је овај елемент стандарда квалитета оцењила на основу увида у Конкурсну документацију за наставнике и сараднике на основу којих је констатовала да су сви наставници и сарадници испуњавају минимални ниво квалитета, у погледу оцене о научно-стручној и педагошкој активности наставника и сарадника, па је у генерално оценила ниво испуњености овог елемента стандарда квалитета: квалитет задовољава у потпуности.

Елемент квалитета 3. Установа систематски прати, оцењује и подстиче научно-стручну и педагошку активност наставника и сарадника. Правилником предвиђени минимални ниво квалитета елемента представља позитивна оцена научно-стручног и педагошког рада, као и задовољење критеријума за избор у виша наставничка и сарадничка звања.

Комисија је овај елемент стандарда квалитета оценила на основу увида у Конкурсну документацију за наставнике и сараднике, и констатовала да су током конкурсисања сви изабрани наставници и сарадници испунили минимални ниво квалитета, и то како у погледу оцене о научно-стручном, тако и у погледу педагошког рада. Анализа овог елемента у претходним периодима показала је да Установа систематски прати, оцењује и подстиче научно-стручну и педагошку активност наставника. На основу тих констатација овај елемент квалитета генерално је оцењен: квалитет задовољава у потпуности.

Установа документује да поседује програм развоја кадра, и да је обезбедила одговарајућа средства за те сврхе. Професионални развој кадра постиже се организовањем семинара по типу „едукација едукатора“. Установа документује да има план развоја хуманих ресурса за академско, техничко и административно особље, као и обезбеђене предуслове и прилике за континуирану едукацију.

Овај елемент цени се на основу досадашњих активности и поступања Установе. Установа спроводи програм развоја кадра, у оквиру кога се пажња поклања дугорочном обезбеђењу предуслова и прилика за обезбеђење наставног кадра, посебно из реда студената које Установа образује, као и њихове потоње континуиране едукације. Програм развоја кадра обухвата: План обезбеђења кадрова, План развоја кадрова и План развоја људских ресурса.

План обезбеђења кадрова је испуњен идентификовањем потреба за кадрове и начина њиховог обезбеђења. Реализован је током поступка припреме акредитације за овај студијски програм. Иначе Установа реализује овај план непосредно пред крај школске године, по потреби и у току године (при чему се узима у обзир и време потребно за расписивања конкурса, избора у звање и заснивање радног односа) и планира ангажовање наставника и сарадника за наредну школску годину, и том приликом се сагледавају реалне потребе за кадровима.

План развоја кадрова Установа испуњава идентификовањем потреба за едукацијом кадрова, и његовом реализацијом. Фокус је на младим и новопримљеним кадровима за које је Установа у претходним годинама организовала едукацију на принципу „едукација едукатора“. Потврда за наведено је евидентна из Прегледа одржаних едукација наставника у периоду 2016-2023 године приказаних у Прилогу 7.3 Извештаја о самовредновању Установе. Установа је донела План развоја научног подмлатка и Програм развоја научно-истраживачког подмлатка и исти спроводи.

Комисија у годишњим извештајима оцењује допринос научно-стручном и педагошком раду младих кадрова на бази разговора са директором. Студенти који су остварили просечну оцену изнад 8, на првој и другој години студија, и показују смисао за наставни рад се, на предлог директора за наставу, укључени су у наставу као демонстратори. Студенти који су до сада показали добре резултате, сангажовани су радном односу као сарадници у настави, а затим су ако наставе школовање на докторским студијама на неком од Универзитета у земљи или иностранству ангажовани као асистенти.

План развоја људских ресурса испуњен је идентификовањем потреба Установе у вези развоја људских ресурса, наставног и ненаставног особља, као и обезбеђењем предуслова и прилика за континуирану едукацију.

Подржава се комуникација између академског особља и релевантних професионалних удружења.

Установа подржава комуникацију између наставног особља и релевантних професионалних

удружења.

Елемент квалитета 4. Установа спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка као и различите врсте усавршавања. Квалитетна селекција младих кадрова спроводена је пажљивим избором на основу јавног конкурса, праћењем и провером њиховог научно-стручног и педагошког рада. Напредак младих кадрова условљен је квалитетом научно-стручног и педагошког рада, као и квалитетом стручног усавршавања кроз разне облике усавршавања (учешће на научно-стручним скуповима у земљи и иностранству и др.) Правилником је предвиђено да минимални ниво квалитета представља позитивна оцена о научно-стручном и педагошком раду младих кадрова.

Процеси именовања и избора у звања транспарентно су регулисани и документовани. Установа документује да има дефинисане критеријуме за избор наставног кадра.

Процеси именовања и избора у звања наставника и сарадника у Установи транспарентно су регулисани и документовани. Поступак за избор наставника и сарадника у звања спровеле су Комисије за избор у звање, Наставно веће и директор. Директор у је расписао конкурсе у складу са Законом и Статутом и формирао Комисије за избор у звање у складу са Правилником о избору у звање. Комисије за избор у звање доставиле су реферате о пријављеним кандидатима. Наставно веће на основу реферата Комисије за избор у звање врши избор наставника и сарадника у звања.

Периодичну проверу и усавршавања наведених активности, у смислу унапређења или усклађивања поступка и услова у складу са изменама законске регулативе, у Установи врше секретар и директор Установе.

Установа има дефинисане услове за избор у звања у оквиру Правилника о избору у звања.

На основу података унетих у Софтвер НАТ-а 2019 провераверена је квантитативна испуњеност услова по Стандардима за акредитацију високошколских установа и студијских програма у погледу оптерећења наставника и сарадника на студијским програмима Установе и другим високошколским установама.

б) Опис, анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Анализом испуњености предложених мера побољшања квалитета стандарда 7 у оквиру Извештаја о самовредновању Установе за период 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 и на основу извештаја директора и других носиоца активности, утврђена је испуњеност следећих мера предложених за побољшање квалитета стандарда 7:

- У научно-истраживачке пројекте Установе укључен је велики број наставника и сарадника Установе.
- Пружена је подршка и стимулисање наставника за учешће у пројектима, посебно међународним пројектима.
- Непосредно пред крај школске године директор и помоћник директора за наставу обавили су разговор са студентима који имају висок просек, и том приликом им је предочена могућност и услови евентуалног њиховог ангажовања у настави.

в) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT) анализа

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе Установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника;
- усаглашеност поступка избора са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање;
- систематско праћење и подстицање педагошких истраживачких и стручних активности наставника и сарадника;
- дугорочна политика селекције наставничког и истраживачког подмлатка;
- обезбеђење перманентне едукације и усавршавања;
- повезаност образовног рада са истраживањем на пројекту и радом у привреди;
- вредновање педагошких способности;

- вредновање истраживачких способности;
- уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника.

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Висок проценат запослених наставника и сарадника у пуном радном односу ++ - Квалитетан наставни и научни кадар ++ - Негује се селекција младих кадрова +++ - Доследно се примењују процедуре и поступци приликом запошљавања и напредовања наставног кадра +++ - Јавност поступка и услова за избор у звања наставника и сарадника +++ - Усаглашеност поступка избора са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање. +++ - Вредновање научно-истраживачких и педагошких способности наставника и сарадника приликом избора у звања ++ - Уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника омогућено кроз редовно анкетирање ++ - Пријем асистената и сарадника у настави са високим просечним оценама на претходним нивоима образовања изнад 8 и на тај начин креирање квалитетног наставног кадра ++ - Спровођење „едукације едукатора“+++ 	<p>Opportunities (Могућности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Подстицање наставника и сарадника на студијске боравке и усавршавања на иностраним образовним и научним установама. ++ - Стипендирање студената који студирају на Установи и асистената који студирају на докторским студијама ++ - Подмлађивање наставног кадра у току реализације студијског програма ++
<p>Weaknesses (Слабости)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ограничена финансијска средства за перманентно педагошко и научно усавршавање +++ 	<p>Threats (Опасности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Постоји опасност да најуспешнији студенти (у погледу просечне оцене током студија) Установе, а који испуњавају критеријуме за избор у звање сарадника и њихово ангажовање у наставним активностима Установе на пословима сарадника (асистента или сарадника у настави), имају друге планове или амбиције +++ - Установа нема законску могућност да се акредитује за научно-истраживачку делатност +++ - Недоступност буџетских средстава за финансирање научно-истраживачког рада наставника и сарадника на високообразовним установама у приватном власништву што се негативно одражава на њихову компетентност+++ - Тенденција надлежног Министарства у правцу потенцирања на научном, а мање на педагошком квалитету рада наставника и сарадника+++

г) Предлози за побољшање и планиране мере

Континуирано учешће наставника на домаћим и међународним конференцијама и објављивање заједничких радова из области које су обухваћене СП Пословна економија.

Носиоци активности: наставници и сарадници.

У циљу веће препознатљивости Установе и наставног кадра наставници и сарадници треба да

интензивирају своје присуство на научним мрежама попут Google scholar-a, Rreserach Gate-a и сл.

Носиоци активности: наставници и сарадници.

Интезивирање сарадње са другим високошколским установама.

Носиоц активности: директор, помоћник директора за науку и развој, секретар.

У циљу постепеног дугорочне политике селекције наставничког подмлатка из реда постојећих студената завршне године, посебно студената мастер студија, наставити са редовном праксом Установе да се непосредно пред крај школске године обави разговор са студентима, који имају висок просек, и да им се том приликом предоче могућности и услови евентуалног њиховог ангажовања у настави.

Носиоци активности: директор, помоћник директора за наставу и помоћник директора за подршку настави.

Континуирано наставити са процесом подмлађивања наставничког кадра пријемом нових сарадника и подстицати развој научног подмлатка и стипендирање студената за наставак образовања.

Носиоци активности: директор, помоћник директора за наставу и помоћник директора за подршку настави.

Закључак

Испуњени су следећи елементи стандарда 7: јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника; поступак избора усаглашен је са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање; Установа систематски прати и подстицање педагошке истраживачке и стручне активности наставника и сарадника; Установа спроводи дугорочну политику селекције наставничког и истраживачког подмлатка, план развоја и обезбеђења кадрова; Установа обезбеђује перманентне едукације и усавршавања; образовни рад Установе повезан је са истраживањем на пројекту и радом у привреди; вреднују се педагошке и истраживачке способности; уважава се мишљење студената о педагошком раду наставника и сарадника што је документовано извештајима о самовредновању Установе и студијских програма који се реализују у Установи. Елементи стандарда 7 предмет су провере и периодичног усавршавања.

Установа је обезбедила одговарајући број наставника на нивоу Установе и нивоу обухвата акредитације (подаци дати су у Извештају софтвера НАТ 2019):

Категорија наставника	Број наставника
Наставници са пуним радним временом	43
Преостали наставници (рад са непуним радним временом):	3
Преостали наставници (рад по уговору):	31
Укупно наставника	77

За реализацију студијског програма ОАС Пословна економија, високошколске јединице Ниш, Установа је ангажовала број наставника који одговара потребама студијског програма у складу са бројем предмета и часова активне наставе, тако да наставници остварују просечно максимално до 180 часова активне наставе (предавања, консултације, вежбе, практичан рад и теренски рад) годишње, односно до 6 часова недељно. У сврху реализације студијског програма ОАС Пословна економија, Установа је ангажовала укупно 27 наставника: 25 наставника са пуним радним временом и 2 наставника са непуним радним временом.

Процент часова предавања који држе наставници са пуним радним временом износи 94,85%.

Наставници у радном односу са пуним радним односом изводе више од 50% предавања на научно-стручним и стручно-апликативним предметима.

За реализацију студијског програма поред наставног особља ангажовано је и укупно 6 сарадника у настави - 4 сарадника у пуном радном односу (2 асистента, 2 сарадника у настави) и 2 сарадника ван

радног односа.

Показатељи и прилози за стандард 7:

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

а) Опис стања

Установа је спровела Стандард 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, донетим одговарајућим актима и њиховим спровођењем. Испуњеност стандарда евидентна је у члановима 63 до 69. Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета. Установа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 9 од тачке 9.1 до тачке 9.11, а што се прецизира у даљем тексту.

- Тачка 9.1 *Високошколска установа обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу неопходну за савлађивање градива у потребној количини и на време.* – Тачка 9.1 је испуњена у оквиру Правилника, члан 69, тачка 1, табела Начини и поступци за обезбеђење уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.

- Тачка 9.2 *Настава из сваког предмета је покривена одговарајућим уџбеницима и другим училима, који су унапред познати и објављени* – Тачка 9.2 је испуњена сагласно члану 69, тачка 2, табела Начини и поступци за обезбеђење уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса Правилника.

- Тачка 9.3 *Високошколска установа доноси општи акт о уџбеницима. У складу са тим општим актом, установа систематично прати, оцењује квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (примери, питања, резиме), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова); уџбеници и друга учила која не задовољавају стандард бивају побољшани или повучени из наставе и замењени квалитетнијим* – Тачка 9.3 је испуњена у оквиру Правилника, члан 69, тачка 3, табела Начини и поступци за обезбеђење уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.

- Тачка 9.4 *Високошколска установа обезбеђује студентима библиотеку опремљену потребним бројем библиотечких јединица, као и опремом за рад.* – Тачка 9.4 је испуњена у оквиру Правилника, члан 69, тачка 4, табела Начини и поступци за обезбеђење уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.

- Тачка 9.5 *Високошколска установа систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда* – Тачка 9.5 је испуњена у оквиру Правилника, члан 69, тачка 5, табела Начини и поступци за обезбеђење уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.

- Тачка 9.6 *Високошколска установа обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ интернету и осталу комуникациону опрему* - је испуњена у оквиру Правилника, члан 69, тачка 6, табела Начини и поступци за обезбеђење уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.

- Тачка 9.7 Број запослених у библиотеци и пратећим службама, као и врста и ниво њихове стручне спреме усклађени су са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга. – Тачка 9.7 је испуњена у оквиру Правилника, члан 69, тачка 7, табела Начини и поступци за обезбеђење уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.

- Тачка 9.8 Компетентност и мотивисаност особља за подршку у библиотеци, читаоници и рачунарском центру се континуирано прати, оцењује и унапређује. – Тачка 9.8 је испуњена у оквиру Правилника, члан 69, тачка 8, табела Начини и поступци за обезбеђење уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Установа анализира квалитет уџбеника, литературе, библиотеке и информатичке подршке. Посебно анализира документе и мере којима је дефинисана издавачка делатност, наставна и друга литература, утврђен минимум стандарда квалитета уџбеника и прописана обавеза провере квалитета уџбеника.

Т. 9.1 Високошколска установа обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу неопходну за савлађивање градива у потребној количини и на време.

Елемент квалитета 1. Установа је на време и у потребном броју обезбедила студентима уџбенике и другу литературу, као и одговарајућа учила, неопходна за наставу и савлађивање градива из сваког предмета. Установа обезбеђује уџбенике, за све студенте одговарајуће године студија и дистрибуира их студентима пре почетка сваког семестра (школске године).

Сходно члану 69 тачка 1 Правилника Минимални ниво елемента квалитета се састоји у обезбеђености уџбеника, друге литературе и одговарајућих учила за наставу из сваког предмета, пре почетка семестра, о чему се доноси оцена о обезбеђености уџбеника, друге литературе и учила. Обезбеђеност уџбеника документује се табелом 9.3.

Установа предвиђа да се оцена овог елемента стандарда квалитета формира и на основу мишљења студената путем анкета актуелних студената по Обрасцу 2 на питање које се односи на наставнике и сараднике: *Осигурана је сва потребна опрема за наставу.*

Елемент 1 стандарда 9 потврђује се и чињеницом да Установа благовремено, а о свом трошку, свим студентима даје уџбенике чији је издавач.

9.2 Настава из сваког предмета је покривена одговарајућим уџбеницима и другим училима, који су унапред познати и објављени.

Елемент квалитета 2. Приликом израде силабуса за студијски програм за сваки појединачни предмет предвиђена је обавезна и допунска литература и друга учила, чиме је испуњен елемент стандарда да су исти унапред познати и да је настава из сваког предмета покривена одговарајућим уџбеницима.

У досадашњем раду Установа је редовно анализирала квалитет уџбеника, литературе, библиотеке и информатичке подршке. У складу са општим актима Установе: Правилником за самовредновање и оцењивање квалитета и Правилником о уџбеницима анализира су документа и мере којима је дефинисана издавачка делатност, наставна и друга литература, утврђен минимум стандарда квалитета уџбеника и прописана обавеза провере квалитета уџбеника.

Установа је анализирала квалитет уџбеника, литературе, библиотеке и информатичке подршке за потребе квалитета овог стандарда повезаног за студијским програмом Пословна економија. За потребе акредитације и реализације студијског програма ОАС *Пословна економија* Установа је обезбедила 158 библиотечких јединица које су на располагању студентима у библиотеци што је приказано у Табели 9.4 која садржи податке о броју и врсти расположивих библиотечких јединица за овај студијски програм. Испуњеност стандарда потврђен је и обезбеђеношћу 1960 библиотечких јединица који су релевантни за реализацију овог студијског програма, а што је приказано у Табели 9.3. Укупан број и врста библиотечких јединица у Установи приказан је у Табели 9.1.

Т.9.3 Високошколска установа доноси општи акт о уџбеницима. У складу са тим општим актом, установа систематично прати, оцењује квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре

(примери, питања, резиме), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова); уџбеници и друга учила која не задовољавају стандард бивају побољшани или повучени из наставе и замењени квалитетнијим.

Елемент 3. Установа има донет Правилник о уџбеницима, на снази правилник број А539 од 30.11.2022. године, доступан на интернет страници Установе.

Минимални ниво квалитета овог елемента састоји се у примени Правилника о уџбеницима, и предузимању корективних мера за усклађивање квалитета уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја, структуре, стила и обима. Оцена ове усклађености формира се на основу: увида у постојање Правилника о уџбеницима (Прилог 9.1) као констатације да је Установа по њему поступала. У циљу побољшања квалитета предвиђено је да се уџбеници и учила која не задовољавају стандард побољшавају или се повлаче из наставе и мењају квалитетнијим или савременијим.

За потребе анализе квалитета студијског програма ОАС Пословна економија Установа (директор, помоћници директора за наставу и подршку настави и шефови катедри) је у складу са Правилником о уџбеницима ценила је квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (примери, питања, резиме), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова). Позитивно оцењени уџбеници уврштени су у силабус.

Правилником је предвиђена оцена овог елемента стандарда на основу мишљења студената путем анкета актуелних студената по Обрасцу 2 на питање: *Литература за овај студијски предмет је добро усклађена са тематиком.* Установа врши редовно анкетирање студената и у извештајима о самовредновању студијских програма прилаже резултате анкета.

Т.9.4 и Т. 9.10 Високошколска установа обезбеђује студентима библиотеку опремљену потребним бројем библиотечких јединица, као и опремом за рад која је смештена у одговарајућем простору. У оквиру елемента анализиране су тачке 9,94, и 9,10.

Елемент квалитета 4. Установа је обезбедила студентима библиотеку опремљену потребним бројем библиотечких јединица, као и опремом за рад. Установа поседује централну библиотеку у седишту Установе која обједињује и рад приручне библиотеке у високошколској јединици Ниш која је у директној вези са централном библиотеком, а која, у случају потребе, на дневној основи пост-експресом доставља потребне библиотечке јединице. СОBISS и Кобсон су базе на које школа има претплату и на њих се логује директно преко интернета т.ј. приступом на њихове веб стране, на исти начин се приступа и из централе и из јединица ван седишта.

Библиотека Установе располаже са 4517 библиотечких јединица. Само студијски програм ОАС Пословна економија и предузетништво на високошколској јединици у Нишу од претходно наведеног броја јединица покривен је са 1960 различитих библиотечких јединица од тога 158 библиотечких јединица чине уџбеници доступни студентима за студијски програм Пословна економија.

Т.5 Установа систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда.

Елемент квалитета 5

Установа систематично прати, оцењује квалитет уџбеника и других учила што је ближе појашњено у оквиру Елемента квалитета 2 и 3 овог стандарда.

9.5 Високошколска установа систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда.

Елемент квалитета 6. Установа систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда. Ова структура и обим се усклађују са природом и садржајем предмета и другим захтевима студијских програма, наставе у целини, као и научно-стручног рада. Минимални ниво квалитета елемента састоји се у континуираном праћењу, оцењивању и унапређивању библиотечког фонда у складу са развојем квалитета наставе и студијских програма.

Комисија је оцену овог елемента стандарда квалитета формирала на основу увида у фонд књига у библиотеци, на основу које је евидентно да је библиотечки фонд континуирано занављан свих година постојања Установе, као и зановљања библиотечке литературе која се односи на предмете студијског програма ОАС Пословна економија. на основу чега је Комисија оценила ниво испуњености овог елемента стандарда квалитета: *квалитет задовољава у потпуности.*

Библиотечки фонд Установе је бројан и разноврстан, садржи библиотечке јединице на српском језику

и страним језицима, а велики део њега је резултат властите издавачке делатности Установе, која од свог оснивања има интензивну издавачку делатност и у великом степену обезбеђује покривеност свих предмета одговарајућом уџбеничком литературом.

9.6 Високошколска установа обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ интернету и осталу комуникациону опрему.

Елемент квалитета 7. Установа је обезбедила студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ Интернету и осталу комуникациону опрему (Табела 9.2) Обезбеђена опрема квалитативно и квантитативно задовољава постојеће потребе и у складу је са предвиђеним обимом рада, квантитативно и квалитативно задовољава постојеће потребе и обим рада. Компјутерска сала је на располагању студентима током читавог дана и у њему могу радити семинарске радове, пројекте као и користити интернет у истраживачке сврхе

Комисија је овај елемент стандарда квалитета оценила на основу увида у укупно тренутно стање расположивости информатичких ресурса Установе (Табела 9.2). Констатовано је да Установа благовремено набавила и да располаже свим неопходним информатичким ресурсима, који задовољавају у погледу поузданости, по броју и по количини, као и да располаже са довољно информатичке и комуникационе опреме, чиме је Минимални ниво квалитета елемента предвиђен Правилником: испуњен, на основу чега је ниво испуњености овог елемента стандарда квалитета оцењен: *квалитет задовољава у потпуности.*

Т.9.7 Т 9.8 и Т.9. Број запослених у библиотеци и пратећим службама, као и врста и ниво њихове стручне спреме усклађени су са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга.

Елемент квалитета 8 Број запослених у библиотеци и пратећим службама, као и врста и ниво њихове стручне спреме усклађени су са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга. Установа је ангажовала ненаставно особље за потребе рада ВШЈ. Библиотекар је квалификовано стручно лице чији рад се састоји од прикупљања, стручне обраде, чувања и издавања библиотечког материјала на коришћење и сарадњи са библиотеком/библиотекаром у седишту Установе.

Компетентност и мотивисаност особља за подршку у библиотеци, читаоници и рачунарском центру се континуирано прати, оцењује и унапређује.

Студенти се систематски упознају са начином рада у библиотеци и рачунарском центру.

Библиотека је укључена у библиотечко информатички систем COBISS Библиотека.

Елемент квалитета 9 - редовна периодична евалуација квалитета уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса

Извршена је евалуација квалитета уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса. Наведена евалуација је спроведена по основу два стандарда, Стандарда 9 и Стандарда 4.

У досадашњем раду Установа **обавља редовну периодичну евалуацију квалитета уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса.** Наведену тврдњу потврђују резултати спроведених интерних оцењивања презентованих у годишњим извештајима и Извештајима самовредновања и оцењивања квалитета Установе за трогодишње периоде од 01.10.2017. до 30.09.2020 и 01.10.2020 до 30.09.2023. године.

Периодична евалуација квалитета уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса по Стандарду 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, спроводи се сагласно члану 69, тачке 1,2,3,4,5. Правилника.

Квалитет овог стандарда Установа оцењује на основу резултата анкета:

Студената у оквиру анкете ОБ 1 делу Квалитет библиотеке и информатичке опрема питања: 1) Информатичка опрема је у складу са потребама наставе; Осигурана је сва потребна опрема; Број књига у библиотеци је довољан; као и питања која се односе на довољност и благовременост информисања студената.

Ненаставног особља на питање: 1) Информатичка опрема је у складу са потребама задатка.

Наставног особља на питања: 1) Информатичка опрема је у складу са потребама задатка и 2) Број

књига у библиотеци је довољан.

Елемент квалитета 10. Издаваштво

Издавање публикација се врши на основу годишњег издавачког плана, који за текућу годину, доноси Наставно веће на предлог Комисије за издавачку делатност и део је плана рада Директора. Установа је, до сада публиковала значајан број научних публикација.

Установа је издавач:

- 1) редовних и специјалних издања научно-стручних часописа под називима: *International Review* - категоризован од стране МНТПР категоријом М23, за 2023 годину
- 2) редовних издања часописа *Трендови у пословању* - категоризован од стране МНТПР категоријом М51 за 2023. годину
- 3) монографија и специјалних публикација
- 4) уџбеника

Установа је издала укупно 446 монографија и уџбеника (Прилог 9.2)

Богатом праксом **издаваштва** Установа је наставницима и сарадницима Установе омогућила објављивање научно-стручних радова, а будући да се часописи финансирају из сопствених извора Установе, то је својеврсна потврда система за финансијску подршку младим истраживачима и наставном особљу.

Установа у складу са Правилником за самовредновање и оцењивање квалитета Установе и Правилником о уџбеницима посебно анализира: документе и мере којима је дефинисана издавачка делатност предвиђена Правилником о издаваштву.

Планом рада Установе дефинишу се потребна издања за наредну школску годину. Установа стимулише сопствено издаваштво тако да наставници који напишу уџбенике, збирке и практикуме, а добили су позитивну рецензију, Установа издаје.

Елемент квалитета 11. Обезбеђеност стандарда квалитета нормативним актима.

Установа је ову област квалитета стандарда 9 регулисала, у складу са важећим прописима, својим нормативним актима - Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета, Правилником о уџбеницима, Правилником о издавачкој делатности и Правилником о раду библиотеке.

в) Опис, анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Анализом испуњености предложених мера побољшања квалитета стандарда 9 у оквиру Извештаја о самовредновању Установе за период 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 и на основу извештаја директора и других носиоца активности, утврђена је испуњеност следећих мера:

- Извршено је редовно ажурирање уџбеника и друге литературе у погледу квалитета и квантитета према потребама наставних предмета.

- Шефови катедри анализирали су силабусе, квалитета и доступности литературе и од стране катедри дат је предлог плана издавачке делатности и прегледа литературе коју треба купити, те на тај начин повећа и унапреди библиотечки фонд.

- Студенти су од стране библиотекара подстицани на коришћење библиотечких јединица. Препоруку за исто дају и наставници упућујући студенте да при изради семинарских и завршних радова могу користити библиотечке јединице.

в) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT) анализа

У оквиру стандарда 9 методом SWOT анализе Установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- постојање општег акта о уџбеницима и поступање по њему,

- покривеност предмета уџбеницима и училима,

- структуру и обим библиотечког фонда,

- постојање информатичких ресурса (рачунара, софтвера, интернета, електронских облика часописа),

-број и стручну спрему запослених у библиотеци и другим релевантним службама,
 -адекватност услова за рад (простор, радно време).

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Правилником о уџбеницима дефинисане све процедуре у вези објављивања уџбеника ++ - Установа развија библиотечку делатност у складу са потребама студијског програма+++ - Установа издваја значајна средства у набавку библиотечких јединица за потребе реализације наставе и развоја нових студијских програма +++ - Установа континуирано сагледава мишљење студената о опремљености библиотеке, адекватности литературе за одређене предмете путем анкета и резултате анкета упућују на високу оцену +++ - Установа има значајну издавачку делатност и наставници су ангажовани на писању уџбеника +++ - Структура библиотечног простора (библиотеке и читаонице) и број запослених су усклађени са националним стандардима за пружање библиотечких услуга. ++ - Установа је издавач научно-стручних часописа под називима: - <i>International Review</i> - категоризован од стране МНТПР категоријом М23, за 2023 годину и - <i>Трендови у пословању</i> категоријом М51 за 2023. годину +++ 	<p>Opportunities (Могућности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Позитивна искуства у издавачкој делатности наставника који су радили на другим виошколским установама +++ - Развијање међубиблиотечке сарадње може допринети бољој понуди литературе студентима и наставницима ++ - Реализацијом разних пројеката могуће је унапредити развој библиотечног фонда++ - Могућност повезивања са другом високообразовном установом за заједничку издавачку делатност. ++ - Наставак осавремењавања рачунарског центра квалитетном опремом. ++
<p>Weaknesses (Слабости)</p> <ul style="list-style-type: none"> - У поступању по Правилнику о уџбеницима учествују следећи субјекти, са припадајућим активностима: <ul style="list-style-type: none"> - Катедра, која која одређује аутора / коауторе, разматра извештаје о рецензији и доноси предлог одлуке о прихватању уџбеника. - Аутор /коаутори уџбеника, који пише текст уџбеника. - Наставно веће, које одређује рецензенте. - Рецензенти, који врше контролу квалитета текста. - Комисија за обезбеђење квалитета, која између осталог спроводи и оцењивање квалитета уџбеника од стране студената у процесу самовредновања. - Студенти, који врше оцењивање квалитета уџбеника у процесу самовредновања. - Комисија за издавачку делатност, која 	<p>Threats (Опасности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - С обзиром на велики број актера у процесу издавања уџбеника постоји опасност од превеликог администрирања и успоравања процеса. ++

<p>разматра извештаје о рецензији и доноси одлуку о прихватању уџбеника.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Лектор, који раде лектуру текста рукописа, – Шеф катедре, – Помоћник директора за наставу, – Помоћник директора ИКТ, – Установа, која доставља рецензентима материјале, као и врши периодично анкетирање студената. <p>У питању је велики броја субјеката, међутим Правилником није јасно прецзирана њихова координација, односно ко је надлежан за њихово складно функционисање.+</p>	
---	--

г) Предлози за побољшање и планиране мере

На основу анализе испуњености стандарда као и предвиђених могућности слабости и опасности предлози за побољшање квалитета елемената стандарда 9 и планиране мере су:

Ревизија Правилника о уџбеницима како би се отклонили његови кључни недостаци у погледу:

-прецзирања координације субјеката за њихово складно функционисање.

Носиоци активности: директор, помоћници директора, секретар.

- Омогућити повезивања са другом високообразовном установом за заједничку издавачку делатност.

Носиоци активности: директор и помоћник директора за науку и развој.

- Развијати домаћу међународну сарадњу са другим високошколским установама и библиотекама у циљу размене уџбеника и других публикација и заједничке издавачке делатности, посебно за издавање страних издања.

Носиоци активности: директор, помоћници директора, катедре, Центар за међународну сарадњу.

- Наставак осавремењавања рачунарског центра квалитетном опремом.

Носиоци активности: директор, помоћници директора.

Закључак

Установа испуњава све елементе стандарда 9 Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса. Закључак је донет на основу анализе свих елемената стандарда како је напред наведено. Елементи стандарда које Установа испуњава односе се на чињеницу да је Установа: донела одговарајућа акта, Правилник о уџбеницима, Правилник о издаваштву; обезбедила студентима уџбенике и другу литературу неопходну за савлађивање градива у потребној количини и на време; уџбеници су предвиђени у силабусима и унапред познати; обезбеђена је библиотека опремљена великим бројем библиотечких јединица, а библиотечки фонд је зановљен литературом која се односи на предмете студијског програма основних академских студија Пословна економија; обезбеђени су адекватни информатички ресурси; Установа систематично прати и оцењује елементе квалитета стандарда 9.

Показатељи и прилози за стандард 9:

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Табела 9.3. Листа библиотечких јединица релевантних за студијски програм ОАС Пословна економија

Табела 9.4. Листа уџбеника доступна студентима на студијском програму Основне академске студије Пословна економија (240 ЕСПБ)

Прилог 9.1 Општи акт о уџбеницима

Прилог 9.2 Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

Прилог 9.3 Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

а) Опис стања

Квалитет управљања Установом и квалитет ненаставне подршке обезбеђен је утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања, планским радом и реализацијом планираних активности органа управе и јединица за ненаставну подршку, уз непрекидно праћење и контролу њиховог рада и утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Установа примењује Стандард 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке, а што је евидентно из Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета који члановима 70 до 75 предвиђа опште одредбе, начине и поступке самовредновања овог стандарда.

Установа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 10 од тачке 10.1 до тачке 10.8, а што се прецизира у даљем тексту.

- Тачка 10.1 Органи управљања и органи пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању високошколском установом су утврђени општим актом високошколске установе у складу са законом - у оквиру Правилника, члан 75, тачка 1, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета управљања и ненаставне подршке.

- Тачка 10.2 Структура, организационе јединице и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола су утврђени општим актом високошколске установе, у складу са законом - у оквиру Правилника, члан 75, тачка 2, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета управљања и ненаставне подршке.

- Тачка 10.3 Високошколска установа систематски прати и оцењује организацију и управљање

високошколском установом и предузима мере за њихово унапређење - у оквиру Правилника, члан 75, тачка 3, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета управљања и ненаставне подршке.

- Тачка 10.4 Високошколска установа систематски прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља и предузима мере за унапређење квалитета њиховог рада; посебно прати и оцењује њихов однос према студентима и мотивацију у раду са студентима - у оквиру Правилника, члан 75, тачка 4, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета управљања и ненаставне подршке.

- Тачка 10.5 Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се општим актом високошколске установе и доступни су јавности - у оквиру Правилника, члан 75, тачка 5, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета управљања и ненаставне подршке.

- Тачка 10.6 Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и заинтересованих субјеката - у оквиру Правилника, члан 75, тачка 6, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета управљања и ненаставне подршке.

- Тачка 10.7 Високошколска установа обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију - у оквиру Правилника, члан 75, тачка 7, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета управљања и ненаставне подршке.

- Тачка 10.8 Установа обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану - у оквиру Правилника, члан 75, тачка 8, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета управљања и ненаставне подршке.

10.1 Органи управљања и органи пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању високошколском установом су утврђени општим актом високошколске установе у складу са законом.

Чланом 38 Статута предвиђени су следећи органи Установе:

- орган управљања – Савет Високе школе,
- орган пословођења – директор и менаџер,
- стручни органи - Наставно веће и Студентски парламент.

Статутом је као орган Установе предвиђен и Савет послодаваца.

Установа је општим актом Установе, Статутом и у складу са законом одредила надлежности и одговорности органа управљања и органа пословођења у управљању.

Статутом Установе, усаглашеним са Законом о високом образовању, дефинисане су: основне надлежности органа Установе; задаци ненаставног особља у подршци реализације наставних планова и програма; основне надлежности, поступак и начин рада органа управљања, органа пословођења, Студентског парламента и стручних служби.

Статутом Установе су дефинисане надлежности органа и то: Савета - чланом 41 Статута; директора – чланом 45 Статута, менаџера - чланом 49 Статута; Наставног већа – чланом 55. Надлежности Студентског парламента – органа преко кога студенти остварују своја права предвиђене су чланом 60 Статута и чланом 4 Статута студентског парламента.

Основне надлежности, поступак и начин рада стручних служби дефинисане су Правилником о организацији и систематизацији послова.

Поред наведених општих аката Установа је донела и **сва пратећа** нормативна акта неопходна за нормално функционисање Установе,

Одређеност надлежности и одговорности органа управљања и органа пословођења у управљању Установом општим актом Установе и у складу са законом испуњен је с обзиром да су Статутом Установе утврђене одговорности органа управљања.

Т 10.2 Структура, организационе јединице и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола су утврђени општим актом високошколске установе, у складу са законом.

Приказује се и разматра структура организационих јединица високошколске установе, као и делатност стручних служби кроз које се остварује ненаставна подршка.

Установа у свом саставу има следеће организационе јединице:

- наставно научну организациону јединицу,
- стручне службе.

Унутрашњи облик наставно научне јединице су Катедре, Сектор за ДЛС, Центар за научно-истраживачки рад и развој и Центар за међународну сарадњу.

Стручен службе Установе су: служба за опште правне послове, студентска служба, служба финансија, библиотека и техничка служба.

Делатност стручних служби кроз које се остварује ненаставна подршка је детаљно описана у Правилнику о организацији и систематизацији послова-

Структура, организационих јединица и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола су утврђени Статутом и Правилником о организацији и систематизацији радних места, у складу са Законом.

Правилником утврђен Минимални ниво квалитета овог елемента састоји се у периодичном ревидирању структуре организационих јединица и њиховог делокруга рада, као и контроли и оцени њиховог рада, који се заснивају на упоређивању стварног стања са обавезама утврђеним Статутом, Правилником о организацији и систематизацији радних места, Правилником о раду, као и другим општим актима Установе.

Оцену овог елемента стандарда квалитета Комисија формира на основу мишљења наставног и ненаставног особља путем анкета по образцима (Образац 13 и Образац 14) на питање: Структура организационих јединица и њихов делокруг рада је добро постављен? и кроз резултате анкета - Укупна оцена Установе.

Т 10.3 Високошколска установа систематски прати и оцењује организацију и управљање високошколском установом и предузима мере за њихово унапређење.

Елемент квалитета 1. Установа је спровела редовну **периодичну евалуацију процене квалитета рада органа управљања и рада стручних служби**. Доказ примене наведене тврдње су резултати спроведених интерних оцењивања према годишњим Извештајима самовредновања и оцењивања квалитета Установе према Извештајима о самовредновању и оцењивања квалитета Установе за трогодишње периоде од 01.10.2017. до 30.09.2020 и 01.10.2020 до 30.09.2023. године, а у складу са, анализираним периоду важећег, Правилника.

Т 10.4 Високошколска установа систематски прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља и предузима мере за унапређење квалитета њиховог рада; посебно прати и оцењује њихов однос према студентима и мотивацију у раду са студентима.

Елемент квалитета 2. Установа је систематски пратила и оценила рад управљачког и ненаставног особља и предузела мере за унапређење квалитета њиховог рада. Установа посебно прати и оцењује њихов однос управљачког и ненаставног особља према студентима и мотивацију у раду са студентима. Минимални ниво квалитета овог елемента састоји се у континуираном праћењу - контроли и оцени организације и управљања у Установи.

У Установи се континуирано прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља, а посебно прати и оцењује њихов однос према студентима и квалитет њиховог рада.

Установа, у циљу унапређења квалитета, прибавља мишљења о раду управљачког и ненаставног особља путем анкете: од *актуелних студената*, у оквиру анкете образац 1 у делу „Квалитет рада у управљачког и ненаставног особља“ и у оквиру анкете за ненаставно особље – Образац 13 и наставног особља -Образац 14, и то у оквиру дела анкете „За оцену квалитета школе као институције“, у којима су садржани следећи елементи анализе који се односе на квалитет управљачког и квалитет ненаставног особља: „Квалитет рада ненаставног особља је добар“; „Квалитет рада директора је добар“; „Квалитет рада Савета Школе је је добар“, Квалитет рада Студентског парламента је добар“.

Надлежни за спровођење наведеног поступка су помоћник директора за подршку настави и директор. Комисија од надлежних прибавља, обрађује и анализира податке анкете, и оцењује квалитет и сачињава извештај Наставном већу.

У случају одступања од минималног нивоа квалитета (предвиђени минимум је оцена 3) Наставно веће налаже директору да предузме корективне мере које се састоје у побољшању квалитета рада

управљачког и ненаставног особља, као и за побољшање односа према студентима.

T10.5 Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се општим актом високошколске установе и доступни су јавности.

Елемент квалитета 3. Услови и поступак заснивања радног односа детаљно су утврђени Законом о раду, општим актом Установе и Правилником о организацији и систематизацији и доступни су јавности.

Установа континуирано прати утврђивање и доследно спровођење услова за заснивање радног односа и напредовања ненаставног особља. Комисија од секретара и директора, надлежних за праћење прикупља, обрађује и анализира прикупљене информације о утврђивању и доследном спровођењу услова за заснивање радног односа и напредовања ненаставног особља, у складу са Табелом бр. 1 Правилника, оцењује квалитет, и сачињава извештај Наставном већу. У случају одступања од минималног нивоа квалитета Наставно веће налаже директору да предузме корективне које могу бити измене и допуне наведених аката у циљу унапређења поступка заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља, као и усклађивања Правилника о систематизацији и организацији послова са новим законским и другим прописима.

Установа води рачуна о квалитету ненаставног особља, њиховој перманентној обуци у домену праћења прописа и примене прописа, коришћења информатичке опреме и процедура и осавремењавања процеса рада у циљу обезбеђења што квалитетније подршке наставницима и студентима.

Установа омогућава напредовање ненаставног особља иако није прецизирана дефинисаност услова напредовања ненаставног особља. Под напредовањем појединаца из реда ненаставног особља подразумева се њихово распоређивање на друга - сложенија и одговорнија радна места, на пословодне функције, награђивање и сл. Установа је у претходном периоду спроводила стимулативно награђивање запослених (финансијска награђивања).

Установа омогућава континуирану едукацију ненаставног особља што је приказано у Прилогу 10.3.

Студентима и јавности су доступне релевантне информације о раду стручних служби преко странице ВШПЕП и личној комуникацији са запосленима.

10.6 Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и заинтересованих субјеката.

Елемент квалитета 4. Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и јавног мњења. Минимални ниво квалитета елемента предвиђен Правилником састоји се у праћењу и периодичном оцењивању рада и деловања управљачког и ненаставног особља од стране наставника, ненаставног особља, студената и јавног мњења, при чему је минимална оцена квалитета 3,00.

Комисија овај стандард квалитета оцењује након спроведених анкета ненаставног особља, наставног особља и студената по обрасцима:

(Образац 14) на питање: *Број ненаставног особља је задовољавајући.*

(Образац 13) *Број ненаставног особља је задовољавајући*

(Образац 1) *Број запослених из реда ненаставног особља је задовољавајући*

Квалитет рада ненаставног особља цени се и на основу резултата анкета студената, наставног особља и ненаставног особља по обрасцима:

(Образац 13) *Ненаставно особље има коректан однос према наставном особљу*

(Образац 1) *Ненаставно особље има коректан однос према студентима*

(Образац 1) *Квалитет рада ненаставног особља је добар*

(Образац 14) *Квалитет рада ненаставног особља је добар*

(Образац 13) *Квалитет рада ненаставног особља је добар*

10.7 Високошколска установа обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију.

Елемент квалитета 5. Установа је обезбедила број и квалитет ненаставног особља

Минимални ниво квалитета елемента састоји су у континуираном праћењу и оцени да ли број и квалитет ненаставног особља задовољавају стандард за акредитацију Установе као установе. Установа је запослила одговарајући број ненаставног особља у складу са препорукама и важећим стандардима Националног Савета. У складу са тим је за потребе рада ВШЈ Ниш анагажовала: рефернта студентске службе у ВШЈ Ниш, библиотекара и систем администратора у одсеку за ИТ.

10.8 Установа обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану

Елемент квалитета 6 Установа планира образовање и усавршавање запослених и обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану. образовање и усавршавање особља, по врсти и нивоу, се утврђује зависно од врсте одговорности и послова које имају (извршавају) појединци из групе управљачког и ненаставног особља. То може бити: завршавање вишег степена образовања, учешће на семинарима и курсевима, посете установама и фирмама у земљи и иностранству, набавка и коришћење потребне литературе и информационих ресурса и сл.).

Установа континуирано прати потребу перманентног образовања и усавршавања управљачког и ненаставног особља. Надлежни за праћење обезбеђења образовања и усавршавања управљачког и ненаставног особља у Установи су помоћник директора за подршку настави и директор.

Овај елемент стандарда је испуњен – ненаставном особљу је обезбеђено перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану. (Прилог 10.3)

Установа прати и оцењује квалитет управљања Установом и предлаже мере за унапређење што потврђују резултати анкета студената, наставног и ненаставног особља приказаних у Извештајима о самовредновању Установе.

б) Опис, анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Анализом испуњености предложених мера побољшања квалитета стандарда 10 у оквиру Извештаја о самовредновању Установе за период 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 и на основу извештаја директора и других носиоца активности, утврђена је испуњеност следећих мера:

Праћење квалитета управљања Установом и рада организационих јединица и ненаставног особља спровођено је од стране носиоца активности: директора, помоћника директора, секретара, као и Комисије за обезбеђење квалитета и Студентског парламента који су спровели анкетирање и анализирали резултате анкета елемената стандарда 10.

Директор, помоћници директора и секретар вршили су систематску проверу ефикасности организационе структуре која је дефинисана општим актима Установе.

Студенти су од стране Студентског парламента и Комисије за обезбеђење квалитета детаљније упознати са значајем квалитета управљања Установом.

в) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT) анализа

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- дефинисаност надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа;
- дефинисаност организационе структуре;
- праћење и оцењивање квалитета управљања Установом, уз мере за унапређење;
- праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља, уз мере за унапређење;
- дефинисаност и доступност услова за напредовање ненаставног особља;
- доступност релеватних информација о раду стручних служби и органа управљања;
- перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге)</p> <p>Надлежност органа управљања, пословођења и стручних органа дефинисана је Статутом Установе. +++</p> <p>Организациона структура дефинисана Правилником о организацији и систематизацији послова и Статутом Установе. +++</p> <p>Квалитет управљања Установом се континуирано прати и оцењује од стране студената и запослених (наставног и ненаставног особља), путем анкета. +++</p> <p>Перманентна едукација ненаставног особља.+++</p>	<p>Weaknesses (Слабости)</p> <p>Недовољна информисаност о раду Савета од стране студената који учествују у оцењивању квалитета управљања Установе ++</p> <p>Недовољна информисаност о раду директора од стране студената који учествују у оцењивању квалитета управљања Установом ++</p> <p>Недовољна мотивација појединих запослених за напредовање. (+)</p>
<p>Opportunities (Могућности)</p> <p>Постоји могућност бољег информисања студената преко Студентског парламента о раду Савета и директора Установе, као и о раду његових помоћника ++</p> <p>Унапређење квалитета управљањем Установом могуће је остварити кроз размену искустава и знања са другим високообразовним установама у земљи и иностранству.++</p>	<p>Threats (Опасности)</p> <p>Бојазан од формалног присуства студената у органима Установе +</p>

г) Предлози за побољшање и планиране мере

Иницирати детаљније упознавање студената Установе о значају квалитета управљања Установом, а кроз интензивирање рада органа Студентског парламента.

Носиоци активности: директор, помоћници директора, Комисија за обезбеђење квалитета, Студентски парламент

Информисати студенте о раду Савета и директора.

Носиоци активности: директор, помоћници директора, секретар.

Наставити непрекидно праћење квалитета управљања Установом и рада организационих јединица и ненаставног особља.

Носиоци активности: директор, помоћници директора, секретар, Комисија за обезбеђење квалитета, Студентски парламент.

Мотивисати запослене за напредовање.

Носиоци активности: директор, помоћници директора, менаџер.

Разменити искуства о унапређењу квалитета управљања установом са другим високошколским установама и квалитету ненаставне подршке.

Носиоци активности: Директор, помоћници директора

Закључак

Испуњени су сви елементи стандарда 10 у погледу квалитета управљања високошколском

установом и квалитета ненаставне подршке тиме што је: Установа утврдила надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку у оквиру општег акта Статута и Правилника о систематизацији и организацији послова; поступак заснивања радног односа је јаван; Установа омогућава напредовање ненаставног особља; обезбеђен је довољан број и квалитет ненаставног особља; Установа систематски прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља и предвиђа мере за унапређење квалитета овог стандарда.

д) Показатељи и прилози за стандард 10

[Табела 10.1](#) Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

[Прилог 10.1](#) Шематска организациона структура високошколске установе

[Прилог 10.2](#) Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

[Прилог 10.3](#) Усавршавање ненаставног особља

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

а) Опис стања

Квалитет простора и опреме Установа је обезбедила кроз њихов адекватан обим и структуру. Остваривање квалитета простора и опреме континуирано се прати и контролише, у циљу повећања нивоа њиховог квалитета.

Сагласно члану 79, Правилника, менаџмент квалитета простора и опреме (праћење, контролисање, оцењивање и предлагање корективних мера) спроводе следећи субјекти за обезбеђење квалитета: Наставно веће, Савет, Комисија, директор, наставници и сарадници, ненаставно особље и студенти, јавно мњење путем поступака прописаних Правилником.

Установа примењује Стандард 11. Квалитет простора и опреме, а што је евидентно из Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета (у даљем тексту: [Правилника](#)), чланови 76 до 81.

Установа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 10 од тачке 10.1 до тачке 10.8., чланом 81 Правилника о начину и поступцима за обезбеђење квалитета, што се прецизира у даљем тексту.

Тачка 11.1 *Високошколска установа поседује примерене просторне капацитете: учионице, кабинете, библиотеку, читаоницу и слично за квалитетно обављање своје делатности* - у оквиру Правилника, члан 81, тачка 1, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета простора и опреме.

Тачка 11.2 *Високошколска установа поседује адекватну и савремену техничку, лабораторијску и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија* - у оквиру Правилника, члан 81, тачка 2, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета простора и опреме.

Тачка 11.3 *Високошколска установа континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и бројем студената* - у оквиру Правилника, члан 81, тачка 3, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета простора и опреме.

Тачка 11.4 *Високошколска установа свим запосленим и студентима обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, како би се те информације користиле у научно-образовне сврхе* - у оквиру Правилника, члан 81, тачка 4, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета простора и опреме.

Тачка 11.5 *Високошколска установа у свом саставу поседује најмање једну просторију опремљену савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу*

омогућавају рад на рачунарима и коришћење услуга рачунског центра (фотокопирање, штампање, скенирање, нарезивање CD и DVD материјала) - у оквиру Правилника, члан 81, тачка 5, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета простора и опреме.

T.11.2. Високошколска установа поседује примерене просторне капацитете: учионице, кабинете, библиотеку, читаоницу и слично за квалитетно обављање своје делатности

Елемент квалитета 1 Установа је обезбедила **примерене просторне капацитете** за извођење студијског програма основних академских студија Пословна економија у високошколској јединици Ниш: два амфитеатра (А1 - 100 места и А2 -55 места), компјутерску учионицу, 3 учионице, 1 слушаоницу, библиотеку, читаоницу простор намењен раду секретара, простор намењен раду студентске службе, наставнички кабинет, простор за рад студентског парламента, као и остали простор. Структура простора приказана је у Табели 11.1.

Установа је обезбедила потребан простор за извођење акредитовних студијских програма који се реализују у седишту Установе у Београду и у високошколским јединицама (ВШЈ) изван седишта без својства правног лица у Јагодини и Лозници. Квалитет просторних капацитета и опреме је потврђен акредитацијом Установе и студијских програма који се реализују у седишту Београд и високошколским јединицама у Јагодини и Лозници.

T.11.2. Високошколска установа поседује адекватну и савремену техничку, лабораторијску и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија

Елемент квалитета 2. Установа поседује адекватну техничку опрему којом обезбеђује квалитетно извођење наставе на одговарајућим нивоима и степенима студија како у седишту тако и у високошколским јединицама. Установа поред рачунара, пројектора, штампача и скенера има Интегрисану Moodle рачунарска платформа (DLS – Distance Learning System) намењену и софтвер за плагијаризам. Структура опреме у седишту Установе и високошколским јединицама приказана је у Табели 11.2.

Сагласно члану 81 Правилника, Установа, поред техничке опреме, поседује и другу опрему: учионичку опрему (столице, столови, табле); опрему у библиотеци и читаоници (полице за књиге, столови, столице); канцеларијску опрему намењену раду секретаријата и студентске службе (радни столови, столице, ормани, укључујући канцеларијску рачунарску и биро опрему) и другу опрему непоходнеу за пратеће активности.

Установа поседује **адекватну техничку опрему у власништву Установе намењену коришћењу у наставном процесу и раду у високошколској јединици Ниш**, а која се састоји од: 23 рачунара (десктоп + лаптоп), 3 пројектора и 1 штампач. (Табела 11.2) Установа је обезбедила и другу адекватну опрему (учионичку, канцеларијску, опрему за библиотеку и др.)

Тачка 11.3 Високошколска установа континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и бројем студената

Елемент квалитета 3: - Високошколска установа **континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и бројем студената**, а који се односи на расположиве капацитете и опрему у седишту и у високошколским јединицама. у оквиру Правилника, члан 81, тачка 3, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета простора и опреме.

Квалитет простора и опреме обезбеђен је праћењем и усклађивањем просторних капацитета и опреме са потребама наставног процеса имајући у виду број студената и стандарде предвиђене правилима о акредитацији, контролом квалитета простора и опреме путем анкетирања студената и запослених, доследном применом законских правила и утврђених процедура набавке ствари, опреме и потрошног материјала, предузимањем корективних мера у случају пропуста у раду, праћењем и контролом квалитета рада на одржавању

опреме и хигијене простора и предузимањем корективних мера у циљу ефикаснијег обављања послова на одржавању опреме.

За оцену квалитета стандарда 11 узимају се у обзир резултати анкета у делу Квалитет простора и опреме и то по обрасцима на следећа питања/констатације:

По обрасцу 1 - студенти и обрасцу 14 наставно особље анализом следећих питања: *Простор за одржавање наставе у потпуности одговара потребама наставе; Учионице и амфитеатри су примерени за одржавање предавања; Лабораторије (рачунарске учионице) и учионице су примерене за одржавање вежби; Број студената за вежбе је усклађен са расположивим капацитетима; Физички услови рада (осветљење, грејање, хигијена) су адекватни.* По обрасцу 13 – ненаставно особље анализирају се следећа питања: *Простор за обављање задатака одговара потребама и Физички услови рада (осветљење, грејање, хигијена) су адекватни.* Резултати анкета у претходним периодима приказали су оцену стандарда 11 Квалитет простора и опреме: квалитет задовољава у потпуности.

Установа је за потребе реализације новог студијског програма Пословна економија у високошколској јединици у Нишу ускладила своје просторне капацитете и опрему, набавком опреме приказаној у Табели 11.1 и закључењем Уговора о закупу простора у Нишу.

- Укупан простор са којим Установа располаже је у складу са нормативима износи 5228,38м². Од тога у:
  - ул. Војводе Влаховића бр. 35б, Београд по уговору о закупу у укупној површини од 1.517 м²
- и на следећим локацијама:
  - ул. Митрополита Петра 8, Београд у укупној површини од 2.151,38 м²
  - ул. Краљевића Марка бб, Јагодина, у укупној површини од 496 м²
  - ул. Максима Горког бр 8, Лозница, у укупној површини од 390 м²
  - ул. Наде Томић бр. 8 Ниш у укупној површини и ул. Генерала Милојка Лешјанина бр. 17, Ниш, у укупној површини 674 м²

Установа задовољава стандард потребног простора по студенту тиме што је исти више од 2 м² а што је потврђено акредитацијом Установе и студијских програма.

На основу простора са којим установа располаже у Нишу у ул. Наде Томић бр.8, и ул. Генерала Милојка Лешјанина бр. 17 од укупно 674 м² и укупног броја студената студијског програма Пословна економија, који се подноси захтев 165 (55x3), однос простора и студената износи 4.08м². Узевши у обзир обезбеђеност простора, чињенице да је планирано извођење наставе у две смене, као и однос простора/студената долази се до закључка да Установа располаже потребним простором за обављање наставе у високошколској јединици Ниш у складу са стандардима.

Имајући у виду стандард, по коме је потребно обезбедити захтев да укупна квадратура у односу на укупан број студената не сме да буде мања од 2 м²/студенту, може се извести закључак да Установа испуњава задате норме.

На основу анализираних односа расположивог простора и броја студената Високошколска установа показује да поседује инфраструктуру потребну за имплементацију циљева према стратешким плановима. Величина, доступност и квалитет простора и опреме одговарају стандардима који важе за високошколске установе.

Тачка 11.4 Високошколска установа свим запосленим и студентима обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, како би се те информације користиле у научно-образовне сврхе

Елемент квалитета 4 За извођење студијског програма обезбеђена је потребна информациона опрема. Рачунари су повезани на Академску мрежу Србије (AMRES) преко које сви запослени и студенти могу да приступе Кобсон-у, индексним базама и научним часописима. У просторијама Омогућен је бежични приступ интернету. Наставно особље и студенти имају неометан приступ информационој опреми и различитим врстама информација у електронском облику, како би их користили у наставно-научне сврхе.

Тачка 11.5 Високошколска установа у свом саставу поседује најмање једну просторију опремљену савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућавају рад на рачунарима и коришћење услуга рачунског центра

Установа у свом саставу има просторије опремљене савременим техничким уређајима, и то у седишту Установе Београду 4 просторије и по једну на адресама високошколских јединица у Лозници и Јагодини.

У простору у Нишу намењеном за реализацију СП ОАС Пословна економија налази се просторија опремљена савременим техничким уређајима – рачунарима.

Установа располаже са укупно 108 рачунара у свом власништву и 30 у изнајмљеној лабораторији (ВШЈ Јагодина); 25 пројектора, 7 штампача и 2 скенера. Од овог укупног броја опреме за рад у ВШЈ Ниш одвојено је 23 рачунара, 3 пројектора и 1 штампач (Табела 11.2).

б) Опис, анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Анализом испуњености предложених мера побољшања квалитета стандарда 11 у оквиру Извештаја о самовредновању Установе за период 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 и на основу извештаја директора и других носиоца активности, утврђена је испуњеност следећих мера:

- Помоћник директора за подршку настави и директор континуирано су у текућој, а и претходним годинама пратили активности установе усмерене на иновирање и боље коришћење простора.
- Извршено је осавремењивање и допуна информатичке опреме
- Завршни радови и друга документацију, ако је то у складу са прописима, се чувају у електронској форми, ради мањег просторног оптерећења библиотеке.

в) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT) анализа

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената,
- адекватност техничке лабораторијске и остале опреме,
- усклађеност капацитета опреме са бројем студената,
- рачунарске учионице.

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге)</p> <p>Установа поседује примерене просторне капацитете у складу са стандардима и бројем студената. +++</p> <p>Структура простора и опреме адекватна је за извођење наставе и обављање послова.+++</p> <p>Установа на адреси у Нишу поседује рачунарску учионицу у којој се студентима омогућава рад на рачунарима. ++</p> <p>Установа поседује рачунарску и другу техничку опрему која запосленима омогућава несметан рад и приступ информацијама у електронском облику.</p>	<p>Weaknesses (Слабости)</p> <p>Потребно је кречење ходника у простору.+</p>

++	
Opportunities (Могућности) Екстерни видови финансирања (пројекти) могу унапредити квалитет простора и опреме. ++ Редовно осавремењивање опреме. ++	Threats (Опасности) Неизвесне финансијске пројекције приходовања Установе утичу на стратешко планирање инвестирања у простор и опрему. ++

г) Предлози за побољшање и планиране мере

На основу анализе испуњености стандарда и анализе слабости и повољних елемената (SWOT) анализа предлажу се следеће мере и активности:

Континуирано пратити активности установе усмерене на иновирање простора.

Носиоци активности: помоћник директора за подршку настави и директор.

Редовна замена и осавремењивање информатичке опреме у складу са последњим иновираним техничким решењима и осавремењавање простора стручних служби установе.

Носиоци активности директор, помоћници директора, менаџер

Учествовање на пројектима у оквиру којих се издвајају средства за набавку опреме и инвестиционе пројекте на плану реновирања инфраструктуре.

Носиоци активности: директор, помоћник директора за науку и развој.

Пре почетка наставе окречити ходнике.

Носиоц активности: менаџер.

Закључак

Узевши у обзир број од 55 студената на студијском програму ОАС *Пословна економија и предузетништво* у трогодишњем трајању (укупн број $55 \times 3 = 165$ студената), и чињеницу да, према нормативима, потребан простор за извођење наставе износи 330 m^2 ($165 \times 2 \text{ m}^2 = 330 \text{ m}^2$), значи да Установа расположе потребним простором у складу са стандардима у ул. Наде Томић бр.8, и ул. Генерала Милојка Лешјанина бр. 17, у укупној површини 674 m^2 у оквиру које је према структури простора за извођење наставе намењено 402 m^2 док је 272 m^2 намењено раду наставника (кабинет), ненаставног особља, студентског парламента и др. активности. Установа испуњава задате нормативе у погледу потребног простора: структура и површина расположивог простора омогућава извођење наставе (предавања, вежбе, консултације) и обављање пратећих активности (библиотека, читаоница, администрација – студентска служба и секретаријат, студентски парламент).

Установа испуњава квалитет стандарда 11 с озбиром да је обезбедила примерене просторне капацитете, адекватну и савремену техничку и другу опрему, неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, и чињеницом да је однос простора и укупног броја студената у складу са нормативима.

Показатељи и прилози за стандард 11

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионе, лабораторије, наставне базе, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3 Наставно-научне и стручне базе

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

а) Опис стања

Установа обезбеђује значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима (Савету, Наставном већу, Студентском парламенту, Комисији за обезбеђење квалитета) Установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету Установе као високошколске установе. Установа организује и спроводи анкетирање, обрађује резултате, ставља их на увид јавности и укључује у укупну оцену самовредновања и оцене квалитета.

Установа примењује Стандард 13. Улога студената у самовредновању и провери квалитета, а што је евидентно из Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета, чланови 88 до 93. Установа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 13 од тачке 13.1 до тачке 13.4, а што се прецизира у даљем тексту.

Тачка 13.1 *Представници студената су чланови комисије за обезбеђење квалитета високошколске установе* - је испуњена у оквиру Правилника, члан 93, тачка 1, табела Начини и поступци за обезбеђење улоге студената у самовредновању и провери квалитета.

Тачка 13.2 *Студенти на одговарајући начин дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет високошколске установе, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета високошколске установе* - је испуњена у оквиру Правилника, члан 93, тачка 2, табела Начини и поступци за обезбеђење улоге студената у самовредновању и провери квалитета.

Тачка 13.3 *Обавезан елемент самовредновања високошколске установе јесте анкета којом се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања. Високошколска установа је обавезна да организује и спроведе анкету и да њене резултате учини доступним јавности и укључи их у укупну оцену самовредновања и оцене квалитета* - у оквиру Правилника, члан 93, тачка 3, табела Начини и поступци за обезбеђење улоге студената у самовредновању и провери квалитета.

Тачка 13.4 *Студенти су активно укључени у процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развој метода оцењивања* - у оквиру Правилника, члан 93, тачка 4, табела Начини и поступци за обезбеђење улоге студената у самовредновању и провери квалитета.

а) Опис, анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Високошколска установа описује начине на који су студенти укључени у процесе процене и унапређења квалитета и то документује одређеном документацијом и усвојеним извештајима.

У Установи су **начини** на који су студенти укључени у процесе процене и унапређења квалитета дефинисани Правилником, чланови 88 до 93, а што је прецизирано претходним текстом.

T. 13.1 Представници студената су чланови комисије за обезбеђење квалитета високошколске установе

Елемент квалитета 1. Представници студената су чланови Комисије за обезбеђење квалитета Установе, што је дефинисано Статутом и Правилником. Минимални ниво квалитета елемента састоји се у обезбеђењу учешћа представника студената у раду Комисије за обезбеђење квалитета, односно у поступцима за самовредновање и оцењивање квалитета Установе. Комисија је оцену овог елемента стандарда квалитета формирала на основу увида у Одлуку о именовању Комисије за обезбеђење квалитета, којом је верификован мандат чланова комисије из реда студената и Одлуку Студентског парламента о именовању студената у органе Установе. .

Комисија је оцену овог елемента стандарда квалитета донела на основу сагледавања улоге студената, коју они обављају у складу са Правилником кроз учешће у органима Установе (Савет, Наставно-научно веће, Комисија за обезбеђење квалитета) на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда квалитета: квалитет задовољава у потпуности.

T. 13.2 Студенти на одговарајући начин дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет високошколске установе, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета високошколске установе.

Елемент квалитета 2. Студенти на одговарајући начин дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета Установе. Минимални ниво квалитета елемента предвиђен Правилником састоји се у обезбеђености мишљења студената о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета Установе.

Установа обезбеђује значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, тако што је обезбеђено да студенти непосредно и посредно партиципирају у доношењу одлука које се тичу обезбеђења квалитета у Установи.

- 1) *Непосредно*, студенти су укључени у процес оцењивања квалитета индивидуално:
  - Актуелни студенти оцењују квалитет наставног процеса и услове рада у Установи,
  - Дипломирани студенти оцењују квалитет студијског програма који су завршили,
  - Бивши студенти, сада као запослени оцењују своје компетенције (оспособљеност) за рад на тренутним пословима код послодаваца.

- 2) Студенти, активни субјекти обезбеђења квалитета, *посредно* су укључени у процес оцењивања и унапређења:радом и учешћем представника студената у органима и стручним телима Установе, Комисији за обезбеђење квалитета и Студентском парламенту.

Учешћем у раду Наставног већа, учествују у раду и одлучивању о питањима која се односе на обезбеђење квалитета наставе, иновирање и редефинисање студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова, изражавањем ставова, мишљења и предлога преко тих тела.

Учешћем у раду органа и стручних тела Установе студенти активно учествују у процесу перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијског програма: реализацији конкретних задатака; доношењу одлука у вези имплементације и унапређења стратегије обезбеђења квалитета, стандарда и процедура обезбеђења квалитета; развоја и унапређења квалитета студијских програма и курикулума.

T. 13.3 Обавезан елемент самовредновања високошколске установе јесте анкета којом се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања. Високошколска установа је обавезна да организује и спроведе анкету и да њене резултате учини доступним јавности и укључи их у укупну оцену самовредновања и оцене квалитета.

Елемент квалитета 3. Анкете студената су обавезни елемент самовредновања, кроз које дају ставове и мишљења о питањима из свих елемената квалитета које се проверавају у процесу самовредновања. Према Правилнику минимални ниво квалитета елемента састоји се у периодичном организовању и спровођењу анкета и интегрисању њених резултата у Извештај о самовредновању.

Установа спроводи и организује континуирано анкетање. Анкетање, спровођење поступка вредновања, засновано је на начелима добровољности, анонимности, неутралности и начелу заштите идентитета лица чији је рад предмет вредновања. Иако Правилником није прецизиран период спровођења анкета, анкетање се спроводи периодично: на крају семестра, на крају школске године и током читаве школске године. Термини анкетања активних студената се прилагођавају календару извођења наставе на Установи, а поред тога систем за анкетање студената доступан је online на адреси студентског сервиса (<http://student.vspcr.edu.rs>). За приступ систему потребна је Интернет конекција и web читач (Google Chrome, Internet Explorer, Mozilla Firefox, Opera и сл.). Студенти могу приступити анкети са рачунара или мобилног телефона/таблета. Резултати анкета доступни су јавности.

Комисија је овај елемент стандарда квалитета оценила на основу констатације да је анкетање студената спровођено у складу са Правилником, чији су саставни део обрасци анкета, а што је евидентно из извештаја о самовредновању и у оквиру њих анализе резултата анкета.

Т 13.4 студенти су активно укључени у процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развој метода оцењивања

Елемент квалитета 4. Студенти су активно укључени у процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развој метода оцењивања. Минимални ниво квалитета овог елемента, у складу са Правилником је организовање перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума, као и развоја метода оцењивања, што се реализује кроз анкету на крају школске године.

Комисија цени овај елемент стандарда квалитета на основу мишљења студената путем анкета актуелних студената, по Обрасцу 2, на следећа два отворена питања:

- У настави ми се посебно допало, посебно сам задовољ(а)н(а) са,
- Посебно ми се није допало, посебно сам незадовољ(а)н(а) са.

Питања анекта студената активно укључених у наставни процес а која се односе на евалуацију студијских програма у оквиру курикулума и метода оцењивања садржана у Обрасцу2 су:

1) Група питања Курикулум студијског програма:

- Курикулум подстиче студенте на рационално размишљање и примену знања и вештина
- Квалитет садржаја сваког предмета је задовољио моја очекивања
- Обим и садржај предмета је одговарајући.
- Студијски програм је чинио логичну целину
- Студијски програм је унапредио моју способност промишљања
- Избор тема је задовољио моја очекивања
- Теме су биле актуелне и повезане са праксом
- Студијски програм је био добро поткрепљен примерима из праксе
- Литература за студијски програм је била добро усклађена са тематиком
- Однос броја обавезних и изборних предмета је одговарајући
- Редослед предмета по семестрима је одговарајући.
- Нема непотребног преклапања садржаја предмета.
- Вештине су заступљене у потребној мери.
- Расподела опетерећења по предметима у оквиру ЕСПБ бодова је правилна.

2) Група питања која се односи на проверу и оцењивање знања:

- Критеријуми за проверу знања су били унапред одређени и јасни
- Оно што се од студента захтевало било је усклађено са наставним садржајем
- Испитна питања су била јасна и недвосмислена
- Наставници су били спремни да дају објашњења за додељене оцене
- Укупна оцена студијског програма

Осим могућности изражавања мишљења; путем анкета; у раду Студентског парламента; студенти могу дати примедбе, сугестије, предлоге или постављати питања преко представника студената у органима Установе и Комисији за обезбеђење квалитета.

Установа посебно анализира поступке и корективне мере у случају не испуњавања стандарда у областима које се проверавају у процесу самовредновања, а које су процењиве од стране студената.

Поступци и корективне мере које се предузимају у случају не испуњавања стандарда у областима које се проверавају у процесу самовредновања, а које су процењују од стране студената билиже су прописане Правилником и специфициране су у документу Поступци и корективне мере.

б) Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Анализом испуњености предложених мера побољшања квалитета стандарда 13 у оквиру Извештаја о самовредновању Установе за период 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 и на основу извештаја директора и других носиоца активности, утврђена је испуњеност следећих мера:

- Омогућено је адекватно информисање студентске популације од стране њихових представника о резултатима спроведеног анкетирања и спровођењу корективних мера у циљу побољшања квалитета наставног процеса и решавања учених проблема.
- Комисија за обезбеђење квалитета интензивирала је рад на едукацији и мотивацији студената о значају самовредновања и провере квалитета тако што је на почетку и сваког семестра студенте свих студијских програма и свих нивоа студија, у терминима након вежби или предавања, организовано предавање од стране члана комисије и члана Студентског парламента на коме је указано на значај самовредновања и провере квалитета и чињеници да се ради о интересу самих студената и Установе. На тај начин и кроз комуникацију запослених са студентима утицало се на свест студената о важности процеса обезбеђења и унапређења квалитета, као и потреби да они својим предлозима и сугестијама допринесу даљем унапређивању квалитета, као и подизање поверења студената у резултате овог процеса.

в) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT) анализа

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- учешће студената у телима за обезбеђење квалитета;
- учешће студената у самовредновању;
- студентска евалуације институције, студијских програма, наставе.

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
Strengths (Снаге) Институционално укључивање студената у рад Установе на свим нивоима+++ Постоји искуство у спровођењу студентског оцењивања квалитета (евалуације). +++ Анонимно анкетирање пружа студентима већу слободу у изражавању њихових ставова о квалитету наставног процеса и рада органа управљања и стручних служби Установе.+++	Weaknesses (Слабости) Неизграђене процедуре континуираног прикупљања информација о квалитету студијских програма од бивших студената ++

<p>Студенти је омогућено да преко својих представника изражавају мишљења о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет установе+++ Правилник за самовредновање и оцењивање квалитета садржи обрасце анкета који су обавезан елемент самовредновања.+++</p>	
<p>Opportunities (Могућности) Ширење свести међу студентима о важности објективног приступа у поступку анкетања. ++ Укључивање студената у активности промоције културе квалитета. +++ Примена електронског упитника омогућује већу ефикасност у прикупљању и обради података. ++</p>	<p>Threats (Опасности) Како би се отпоштовали сви стандарди квалитета, неопходно је да се анкетом обухвати велики број питања што често резултује у томе да поједини студенти не желе да се упуштају у детаље већ само формално заокружују питања по слободном нахођењу.++</p>

г) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 13

Полazeћи од урађене анализе испуњености стандарда 13 и Анализе слабости и повољних елемената и методом SWOT анализе предложене су следеће мере:

Мотивисати студенте на примену електронског упитника у циљу веће ефикасности у прикупљању и обради података.

Носиоци активности: Директор, помоћници директора, Наставно веће, Студентски парламент, менаџер

Мотивисати дипломиране студенате за процес праћења и обезбеђења квалитета студената о квалитету исхода студијских програма Установе у циљу формирања комплетне оцене о квалитету студијских програма и начинима за њихово побољшање у складу са захтевима послодаваца сагледавања његовог значаја.

Носиоци активности: Директор, помоћници директора, Комисија за обезбеђење квалитета
Наставити са праксом континуираног праћења и унапређивања система обезбеђења квалитета Установе уважавајући мишљења и ставове студената и Студентског парламента.

Носиоци активности: директор, помоћници директора, Комисија за обезбеђење квалитета.
Јачање свести о значају обезбеђења квалитета и тиме снажење организационе културе квалитета међу свим запосленима и студентима кроз континуирано комуницирање пожељних вредности, мотивисање запослених и студената да прихвате културу квалитета, као и предузимање корективних мера у случају непоштовања стандарда и поступака обезбеђења квалитета од стране запослених и студената.

Носиоци активности: Директор, помоћници директора, шефови већа катедара, руководиоци центара, руководиоци стручних служби, председник Студентског парламента.

Подстицање студентске иницијативе у предлагању мера за побољшање квалитета.

Носиоци активности: Директор, помоћници директора, Наставно веће, Студентски парламент.

д) Показатељи и прилози за стандард 13

Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета (Извод из Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета Установе).

[Прилог 13.1.1](#) Извод из Статута студентског парламента

[Прилог 13.1.2](#) Извод из Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета

[Прилог 13.1.3](#) Анкете за студенте ОБ1

[Прилог 13.1.4](#) Анкете за студенте ОБ2

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

а) Опис стања

Установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

Установа примењује Систематско праћење и спроводи периодичне провере квалитета, а што је евидентно из Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета), чланови 94 до 98.

Установа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 14 од тачке 14.1 до тачке 14.6, а што се прецизира у даљем тексту.

Тачка 14.1 *Високошколска установа обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета те установе* - је испуњена у оквиру Правилника, члан 98, тачка 1, табела Систематско праћење и периодична провера квалитета.

Тачка 14.2 *Високошколска установа обезбеђује услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања* - је испуњена у оквиру Правилника, члан 98, тачка 2, табела Систематско праћење и периодична провера квалитета.

Тачка 14.3 *Високошколска установа обезбеђује редовну повратну информацију од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, својих бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама дипломираних студената* - је испуњена у оквиру Правилника, члан 98, тачка 3, табела Систематско праћење и периодична провера квалитета.

Тачка 14.4 *Високошколска установа обезбеђује податке потребне за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета* - је испуњена у оквиру Правилника, члан 98, тачка 4, табела Систематско праћење и периодична провера квалитета.

Тачка 14.5 *Високошколска установа обавља периодична самовредновања и проверу нивоа квалитета током којих проверава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета. У периодичним самовредновањима обавезно је укључивање резултата анектирања студената. Самовредновање мора да се спроводи најмање једном у три године* - је испуњена у оквиру Правилника, члан 98, тачка 5, табела Систематско праћење и периодична провера квалитета.

Тачка 14.6 *Са резултатима самовредновања високошколска установа упознаје наставнике и сараднике, путем катедри и стручних органа, студенте, преко студентских организација, Комисију за акредитацију и проверу квалитета и јавност* - је испуњена у оквиру Правилника, члан 98, тачка 6, табела Систематско праћење и периодична провера квалитета.

Напред наведено испуњено је предвиђањем сваке тачке стандарда Правилником за самовредновање и оцењивање квалитета и практичном применом одредаба, начина и процедура предвиђених овим Правилником.

Т. 14.1 Високошколска установа обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета те установе

Елемент квалитета 1: Основни принципи рада у поступку систематског праћења и периодичне провере квалитета Установе, а у складу са Правилником, члан 98. тачка 1. (Начин – стандард), заснивају се на томе да сви субјекти у Установи, интерни субјекти (Савет, Наставно веће, Комисија, директор и његови помоћници, студенти, наставници и сарадници, ненаставно особље, др.) континуирано обезбеђују спровођење стандарда и њихових елемената, као и поступака за оцењивање квалитета, односно за обављање свих задатака које у том процесу имају учесници у систему обезбеђења квалитета. Резултати у спровођењу стандарда и поступака презентују се у извештајима и другим документима, сачињеним од анализа резултата анкета и других података прикупљених интерно и екстерно. Посебну улогу у томе имају: Комисија за обезбеђење квалитета, Савет, Наставно веће и директор као субјекти у спровођењу стандарда и поступака, с обзиром на њихов делокруг утврђен Законом, Статутом и овим Правилником.

Установа документује у којој мери су коришћени принципи у складу са стратешким опредељењем установе.

Основни принципи рада у поступку систематског праћења и периодичне провере квалитета Установе су потпуно у складу са стратешким опредељењем установе, тачније са јавно презентованом Стратегијом. Из Правилника, односно претходно сачињених Годишњих извештаја о самовредновању и оцењивању квалитета евидентно је да су системским праћењем и контролисањем обухваћене све релевантне области квалитета, односно опредељење Установе да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета следећих елемената:

- својих студијских програма,
- мера за обезбеђење квалитета,
- субјеката обезбеђења квалитета, које чине студенти, наставно особље, катедре, ненаставно особље, Наставно веће, Комисија за обезбеђење квалитета, директор Установе и други субјекти, при чему сваки од њих има права и обавезе у поступку обезбеђења квалитета,
- области обезбеђења квалитета (студијски програми, настава, научно-истраживачки рад, вредновање наставног процеса од стране студената, уџбеници и литература, ресурси, ненаставна подршка и процес управљања),
- опредељења за изградњу организационе културе квалитета,
- повезаности образовне, научне и стручне делатности,
- периодичног преиспитивања и унапређивања Стратегије обезбеђења квалитета,
- јавног промовисања Стратегије обезбеђења квалитета.
-

Т. 14.2 Високошколска установа обезбеђује услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања

Елемент квалитета 2 У остварењу систематског праћења и периодичне провере квалитета Установе, а у складу са Правилником, члан 92. тачка 2. (Начин – стандард) Савет, Наставно веће, директор и Комисија обезбеђују услове и инфраструктуру, под којом се подразумева:

- техничка подршка за унос и обраду прикупљених података, штампани бланко анкетни листови, рачунари за унос података, рачунари за обраду података, софтвер за унос и обраду и др.,
- информациона подршка у виду пружања података од стране наставника, сарадника, ненаставног особља, органа Установе и екстерних субјеката, за благовремено спровођење утврђених поступака за оцењивање квалитета, у свим областима и њиховим елементима, које су предмет самовредновања.

Комисија за обезбеђење квалитета у сарадњи са појединим субјектима у систему обезбеђења квалитета, разматра добијене извештаје, анализира резултате анкета и доноси Извештај о самовредновању у оквиру ког предвиђа корективне мере наводећи носиоце активности који су

утврђени Правилником, а чија је дужност предузимање ових мера.

Потврда обезбеђености инфраструктуре су урађени годишњи и трогодишњи извештаји о самовредновању и оцењивању квалитета Установе.

Т. 14.3 Високошколска установа обезбеђује редовну повратну информацију од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, својих бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама дипломираних студената

Елемент квалитета 3 Установа у складу са Правилником тражи „Мишљење о запосленом у привредном субјекту“ у погледу исхода његових студија (Образац 10 Правилника), представника Националне службе за запошљавање (Информације о запошљавању свршених студената Високе школе за пословну економију и предузетништво из Београда - Образац 9), својих бивших студената - свршени студенти (Анкетни упитник за оцену квалитета студијског програма - Образац 8) и других одговарајућих организација о компетенцијама дипломираних студената. На основу добијених резултата СЕ сачињава извештај. Повратна информација обезбеђена је активностима предузетих од стране Комисије за обезбеђење квалитета, појединих запослених у Установи, чланова Алумни клуба и Савета послодаваца.

Тачка 14.4 Високошколска установа обезбеђује податке потребне за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета

Елемент квалитета 4 Установа у остваривању стратегије квалитета перманентно размењује и информације са другим високошколским установама које остварују добре резултате како у едукацији студената тако и у истраживању.

Установа има успостављену сарадњу и редовну размену информација са бројним високошколским установама у земљи и иностранству. У циљу успостављања сарадње и редовне размене информација Установа је са више високошколских установа у земљи и иностранству потписала уговоре о пословно-техничкој сарадњи.

Када се ради о високошколским установама у иностранству, како би се иста унапредила Установа је донела Стратегију међународне сарадње за период 2021-2028 године. Стратегија је јавно објављена на страници Установе у делу Квалитет.

Надлежан за спорвођење и руковођење активностима у циљу обезбеђења квалитета је помоћник директора за међународну сарадњу.

Т. 14.5 високошколска установа обавља периодична самовредновања и проверу нивоа квалитета током којих проверава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета. у периодичним самовредновањима обавезно је укључивање резултата анектирања студената. самовредновање мора да се спроводи најмање једном у три године

Елемент квалитета 5 Установа обавља периодична самовредновања и проверу нивоа квалитета током којих проверава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета. У периодичним самовредновањима укључује резултате редовног анкетирања студената.

Комисија, оцену квалитета одређених елемента стандарда студијских програма и Установе реализује анализом резултата анкетних упитника.

1) на крају сваког семестра

- Образац 2 Анкетни упитник за оцену квалитета студијског предмета - студенти

2) на крају школске године

- Образац 1 Анкетни упитник за оцену квалитета школе као институције
- Образац 8 Анкетни упитник за оцену квалитета студијског програма – свршени студенти
- Образац 13 Анкетни упитник за оцену квалитета школе – неставно особље
- Образац 14 Анкетни упитник за оцену квалитета школе – наставно особље

3) континуирано, током целе године

- Образац 3 Анкетни упитник за оцену квалитета студијског програма - свршени запослени студенти
- Образац 10 Мишљење о запосленом у привредном субјекту у погледу исхода његових студија

Установа спроводи самовредновање сваке године о чему сачињава годишње извештаје и у поступку самовредновања доноси трогодишње извештаје о самовредновању Установе и студијских програма. Вршење самовредновања у наведеном периоду потврђено је извештајима о самовредновању који су јавно доступни.

Тачка 14.6 Са резултатима самовредновања високошколска установа упознаје наставнике и сараднике, путем катедри и стручних органа, студенте, преко студентских организација, Комисију за акредитацију и проверу квалитета и јавност

Елемент квалитета 6 Установа, у оквиру систематског праћење и периодичне провере квалитета, поштује **принцип јавности у раду**, у складу са Правилником (члан 98. тачка 6 Начин – стандард) о резултатима самовредновања, упознаје путем годишњег и трогодишњег Извештаја о самовредновању и оцењивању квалитета Установе:

- наставнике и сараднике, и представнике студената на Наставном већу;
- јавност путем сајта Установе, где се презентују годишњи и трогодишњи Извештаји о самовредновању и оцењивању квалитета Установе и студијских програма;
- Комисију кроз њено учествовање у самовредновању и оцењивању квалитета Установе и сачињавању Извештаја;
- студенте преко Студентског парламента;
- Комисију за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању.

в) Опис, анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Анализом испуњености предложених мера побољшања квалитета стандарда 13 у оквиру Извештаја о самовредновању Установе за период 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 и на основу извештаја директора и других носиоца активности, утврђене су активности од стране Установе, свих интерних субјеката обезбеђења квалитета:

- Установа континуирано и систематски прикупља и обрађује податке потребне за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања, тежећи ка сталном унапређењу ефикасности и ефективности овог процеса;
- Установа промовише политику квалитета и периодично преиспитивање постојећих стандарда и поступака за обезбеђење квалитета ради утврђивања корективних и превентивних мера за унапређење актуелних стандарда и поступака обезбеђења квалитета, односно израду њихових ревизија.
- Унапређена је добра сарадња Комисије за обезбеђење квалитета са Студентским парламентом који има директни контакт са популацијом студената у целини.
- Континуирано се свим субјектима, студентима и запосленима, као и екстерним субјектима, представља вредновање квалитета и његовог значаја за свеукупност активности везаних за обезбеђење и унапређење квалитета.

г) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT) анализа

У оквиру стандарда 14 методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- континуитет у реализацији процеса обезбеђења и унапређења квалитета;
- постојање инфраструктуре за систематско праћење и обезбеђење квалитета;
- редовне повратне информације о квалитету стечених компетенција дипломираних студената;
- усаглашавање са стратегијом унапређења квалитета других престижних високошколских установа у земљи и иностранству;
- периодичност процеса прикупљања података о квалитету;
- јавност резултата процене квалитета.

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге) Правилником за самовредновање и оцењивање квалитета утврђени су начини и поступци обезбеђења квалитета и минимални елемент испуњења квалитета +++ Резултати рада Комисије за обезбеђење квалитета. +++ Постојање инфраструктуре за системско праћење и обезбеђење квалитета. ++ Континуитет у реализацији процеса обезбеђивања квалитета и периодичност процеса прикупљања података о квалитету. +++ Јавност резултата и процене квалитета. +++ Усаглашавање са стратегијом унапређења квалитета других високошколских установа у земљи и иностранству. ++</p>	<p>Weaknesses (Слабости) Превелика улога и задаци у обезбеђењу квалитета су делегирани Комисији за обезбеђење квалитета, која ипак није професионално већ изборно тело. +++ Комисија за обезбеђење квалитета се мења (посебно чланови из реда студената се мењају у априлу након избора студентског парламента), увођење нових чланова захтева претходну упознавање са системом обезбеђења квалитета чиме се нарушава континуитет. + Повратне информације о квалитету стечених компетенција дипломираних студената најчешће се добијају на иницијативу Комисије и менаџера, ретко самоиницијативно од послодаваца. +</p>
<p>Opportunities (Могућности) Учествовање на међународним пројектима који се баве процесом побољшања квалитета. ++ Интезивирати сарадњу запослених са Саветом послодаваца. ++</p>	<p>Threats (Опасности) Не постоји посебан начин мотивисања чланова Комисије за истрајавање на континуираном спровођењу квалитета. ++ Недовољно добијање информација и подаци од Националне служба за запошљавање. ++</p>

г) Предлози за побољшање и планиране мере.

Анализом испуњености квалитета стандарда и на основу SWOT анализе предлажу се следеће мере и активности за унапређење квалитета:

Изградња механизма посебног мотивисања чланова Комисије за обезбеђење квалитета за истрајавање на континуираном спровођењу квалитета.

Носиоци активности: директор, помоћници директора

Установа треба даље да настави континуирано унапређење услова и инфраструктуре за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања, тежећи ка сталном унапређењу ефикасности и ефективности овог процеса.

Носиоци активности: сви субјекти обезбеђења квалитета

Интезивирати сарадњу запослених са члановима Савета послодаваца.

Носиоци активности: интерни субјекти обезбеђења квалитета.

Учествовање на међународним пројектима који се баве процесом побољшања квалитета. ++

Носиоци активности: директор, помоћник директора за међународну сарадњу, наставно и ненаставно особље.

Закључак

Установа у континуитету прикупља и врши проверу квалитета, и у том смислу у великој мери испуњава захтеве Стандарда 14. У спровођењу поступака предвиђених Правилником за обезбеђење и оцену квалитета, а у складу са Стратегијом обезбеђења квалитета, учествују сви запослени и студенти. Запослени предузимају мере у циљу подизања свести о процесу провере и унапређења квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 14

Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.